

Høst Markeds- 2024 oppdatering

15. oktober 2024

Kristoffer Eide Hoen | leder Forretningsutvikling og analyse
Anders Wettre | senior analytiker

Spørsmål?

kristoffer.eide.hoen@veidekke.no
anders.wettre@veidekke.no

Agenda

- 01 Introduksjon
- 02 Omverdenen
- 03 Entreprenørmarkedet
- 04 Byggekostnader
- 05 Oppsummering

01

Introduksjon

Om Veidekkes markedsrapport

- Veidekke utarbeider tall for de skandinaviske markedene basert på offentlig tilgjengelig statistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB), Statistiska centralbyrån (SCB) og Danmarks Statistik. I tillegg benyttes informasjon fra større byggherrer som Trafikverket, Statens vegvesen, samt fra stats- og fylkesbudsjettene i de respektive landene.
- De makroøkonomiske prognosene bygger på analyser fra anerkjente institusjoner som Konjunkturinstituttet, Statistisk sentralbyrå, Det Økonomiske Råd og nasjonalbankene i de aktuelle landene.
- Veidekkes produksjonsprognoser er utviklet etter beste skjønn og tar hensyn til nasjonale rentenivåer, kommunespesifikke data for igangsettelse av byggeprosjekter, befolkningsvekst og arbeidsledighet. For infrastruktur benyttes data fra nasjonalregnskapene, kombinert med offentlig tilgjengelig informasjon om planlagte store samferdsels- og VA-prosjekter.
- Vurderinger av entreprenøraktivitet og byggekostnadsindekser baserer seg på til enhver tid tilgjengelig kunnskap. Prognosene kan imidlertid påvirkes av uforutsette endringer i geopolitiske forhold, finansmarkeder eller råvarepriser.

Vårt fokus: Entreprenørmarkedet i Skandinavia

Entreprenørmarkedet 2023

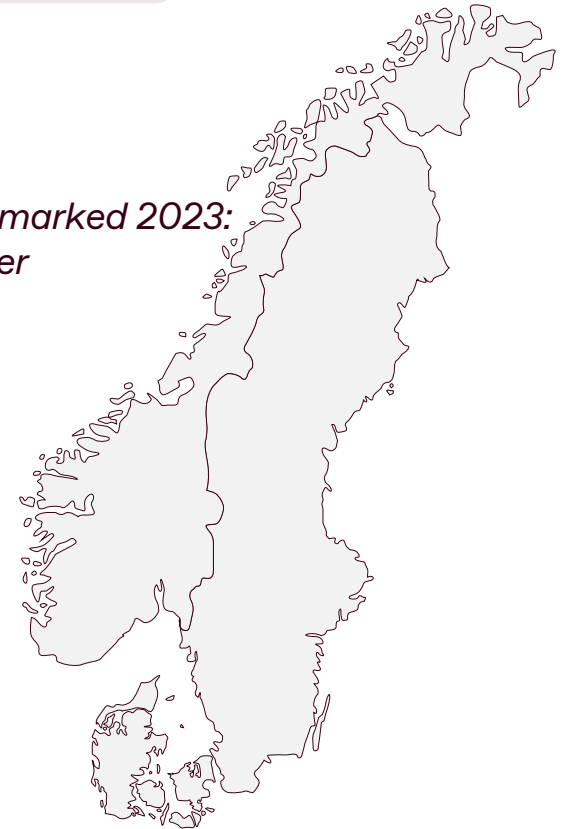
Produksjon av bygg* og infrastruktur i NOK milliarder

Ikke med:

- Eneboliger og fritidsboliger
- «Svart» arbeid og husholdningenes eget arbeid

Totalt skandinavisk marked 2023:
~ NOK 1 035 milliarder

* Bolig: Alle nybygg, ombygg og tilbygg, ekskl. eneboliger og fritidsboliger
Bolig og yrkesbygg: Inkl. estimat på transparent ROT-marked i prosjektstørrelser >NOK 20 mill.
Anleggsmarkedet: Omfatter kun aktiviteter klassifisert som investeringer av de nasjonale statistikkbyråene

Entreprenørmarkedet

Prognoser 2024–2026

Kommentar

- Aktivitetsnedgangen i 2023 forsterkes ytterligere i 2024, hovedsakelig som følge av svake igangsettingstall i byggsektoren over flere kvartaler. For 2024 anslås en nedgang på 14 %, mens det forventes samlet vekst på 8 % i de neste to årene.
- I motsetning til byggsektoren forventes anleggsmarkedet å opprettholde et solid aktivitetsnivå gjennom hele prognoseperioden.
- Den reduserte entreprenøraktiviteten vi ser nå, er resultat av renteøkning og høy inflasjon i 2022 og 2023. Det tar vanligvis 1–2 år før makro-økonomiske endringer påvirker aktiviteten.
- På samme måte indikerer rentenedsettelse og tidlige tegn til økt etterspørsel at aktiviteten vil ta seg opp igjen i løpet av 1–2 år.
- Vi anslår at omtrent halvparten av den nåværende nedgangen vil være hentet inn igjen innen utgangen av 2026.

Produksjon i det skandinaviske entreprenørmarkedet

Prosentvis endring fra foregående år, løpende priser

	2023	2024	2025	2026
Norge	3 %	-7 % (-7 %)	-4 % (-4 %)	6 %
Sverige	-5 %	-15 % (-11 %)	4 % (-1 %)	7 %
Danmark	-6 %	-17 % (-8 %)	3 % (-1 %)	8 %
Skandinavia	-3 %	-14 % (-9 %)	1 % (-2 %)	7 %
Skandinavia, NOK mrd.	1 035	895	905	970

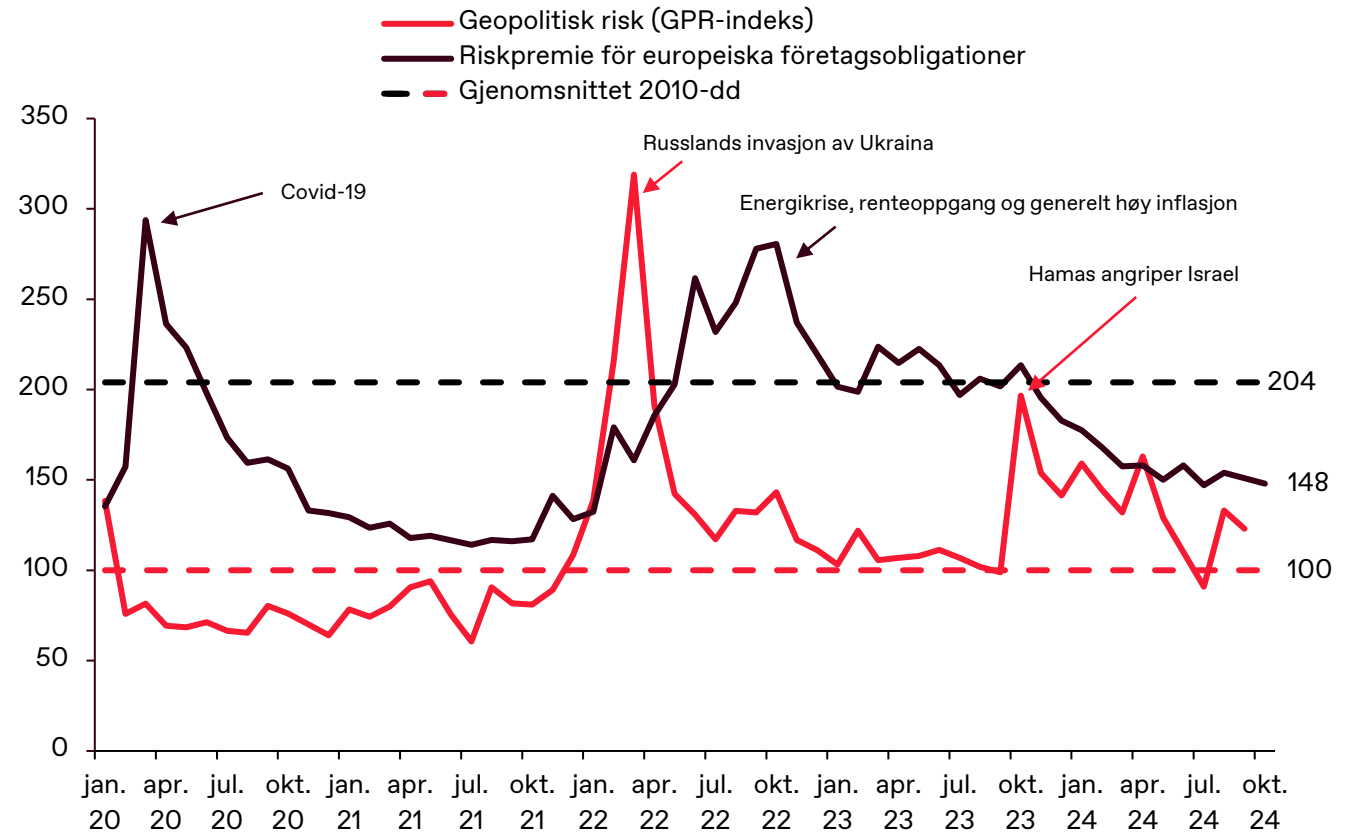
Prognoser fra våren 2024 i parentes.

02 Omverdenen

Uro geopolitisk, men finansmarkedene er rolige

Geopolitisk uro og risikopåslag i europeisk selskapsgjeld

- Indikatoren for geopolitisk risiko (GPR) har steget den siste tiden, som følge av økt konfliktnivå i Midtøsten. Den siste tilgjengelige målingen er fra september.
- Påslaget på selskapsobligasjoner i Europa har vært relativt stabilt og ligger betydelig lavere enn det historiske gjennomsnittet etter 2010.
- Utviklingen tolkes som signal om at finansmarkedene foreløpig ikke forventer vesentlige effekter på europeisk økonomi, til tross for økende geopolitisk uro i Midtøsten.
- Det er viktig å merke seg at indikatorer kun gir et øyeblikksbilde av situasjonen og ikke representerer en prognose for fremtiden. Uforutsette hendelser kan raskt øke risikoen både for ytterligere geopolitiske konflikter og forstyrrelser i finansmarkedene.

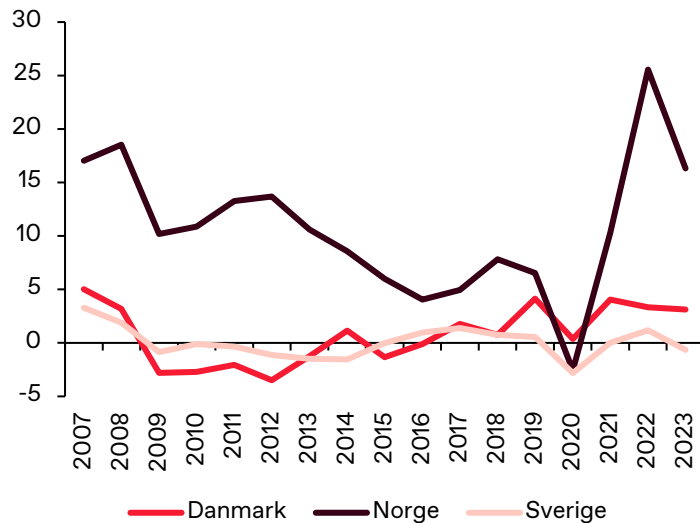

Landenes makroøkonomi er svært solid

Offentlig økonomi, handelsbalanse og konkurranseevne

Sterk offentlig økonomi

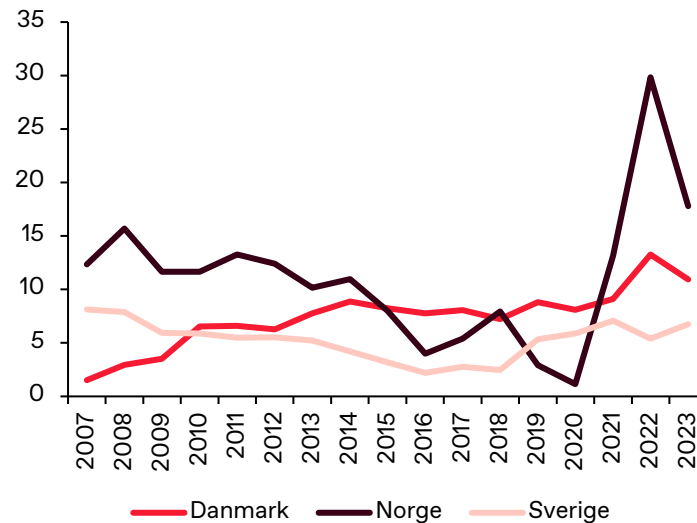
Budsjettbalanse offentlig sektor, % av BNP

Figuren viser et overskudd i prosent av BNP for offentlig sektor. Figuren viser at landene over tid har vist stabil og god offentlig økonomisk styring.

Stabil positiv handelsbalanse

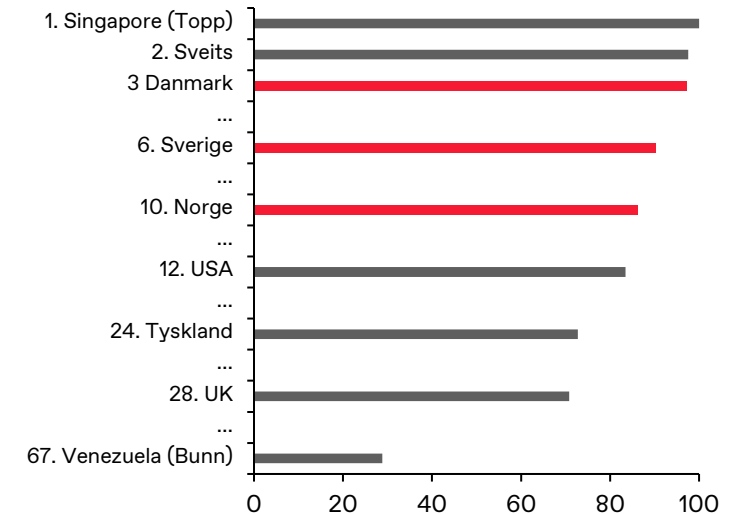
Handelsbalanse, % av BNP

Figuren viser landenes handelsoverskudd på varer og tjenester som andel av BNP. Data viser solide overskudd, noe som underbygger langsiktig makroøkonomisk bærekraft.

Global Competitiveness Rank 2023

Rangering 1 (høyest) – 67 (lavest)

IMDs konkurranseevnerangering vurderer et bredt sett med data som indikerer styrker/svakheter i et lands velfungerende samfunn, økonomi og næringsmiljø. Figuren over viser aggregerte resultater fra 2023. Skandinaviske land rangerer høyt på internasjonal skala.

Sterk kjøpekraft og høy jobbsikkerhet

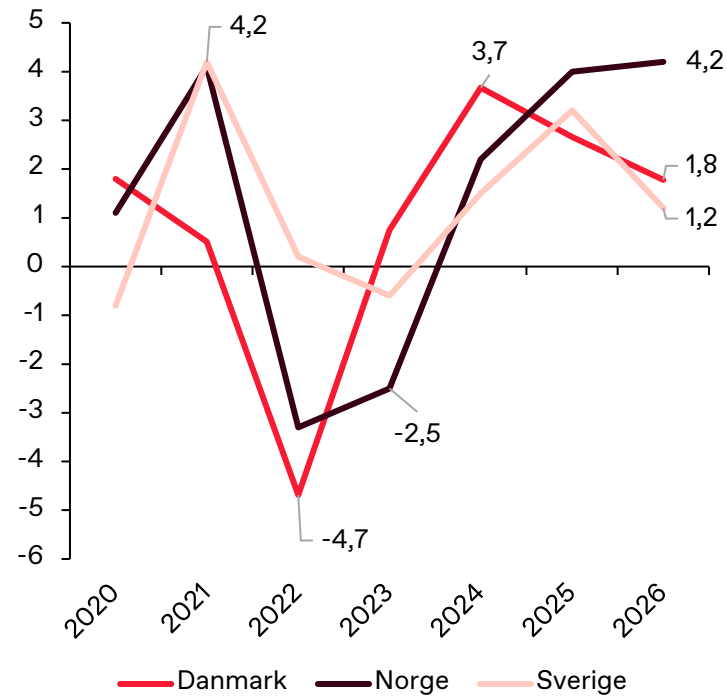
Vekst i kjøpekraft og arbeidsledighet

Kommentar

- Prognosene for husholdningenes økonomi fremover er positive. Reallønnsveksten forventes å øke, samtidig som rentebelastningen gradvis avtar.
- Arbeidsmarkedet har vært robust, selv om ledigheten viser tegn til svak økning. Prognosene tilsier at husholdningene fortsatt vil oppleve et godt arbeidsmarked i tiden fremover.
- Gunstige økonomiske utsikter og redusert usikkerhet vil etter hvert stimulere etterspørselen i entreprenørsektoren.

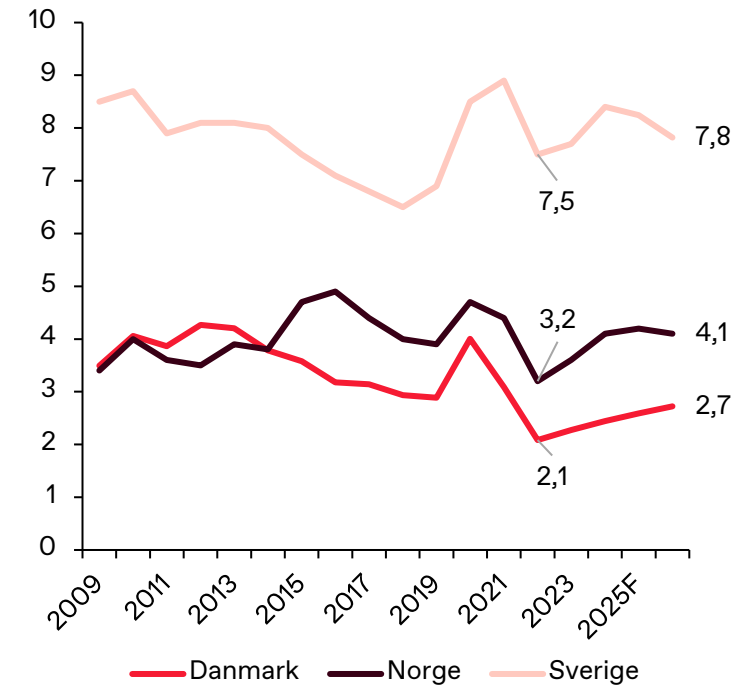
Husholdningenes kjøpekraft øker...

Årlig vekst i realdisp. inntekt, husholdninger, %

...og jobbsikkerheten holder seg god

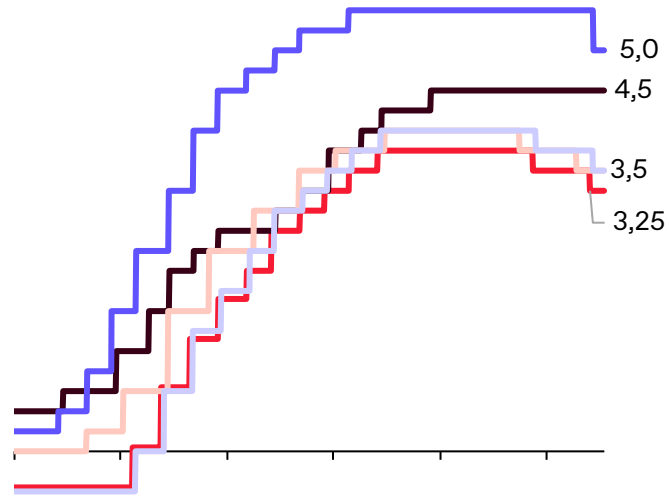
Arbeidsledighet, % av yrkesaktive i alder 15–74 år

Rentene – på vei ned

Styringsrentene settes ned...

Styringsrenter, siste observasjon 8. oktober

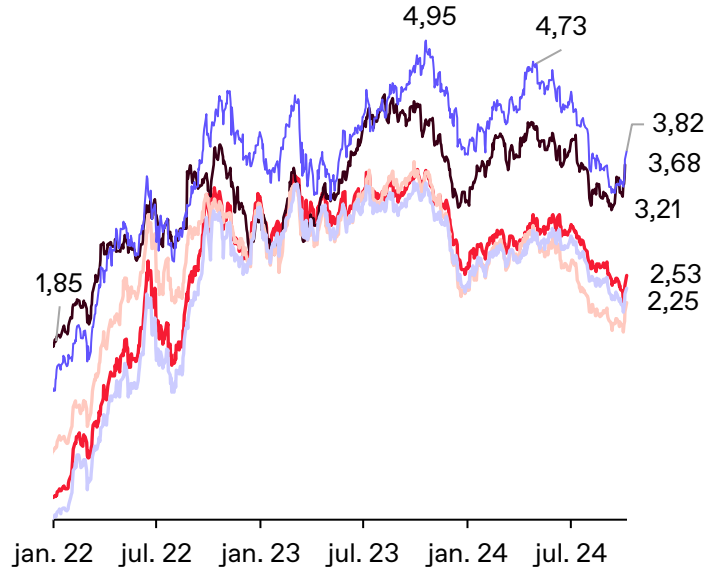

jan. 22 jul. 22 jan. 23 jul. 23 jan. 24 jul. 24

DAN NOR SVE EURO US

...og markedsrentene faller

Swap-rater 5 år %, siste observasjon 8. oktober

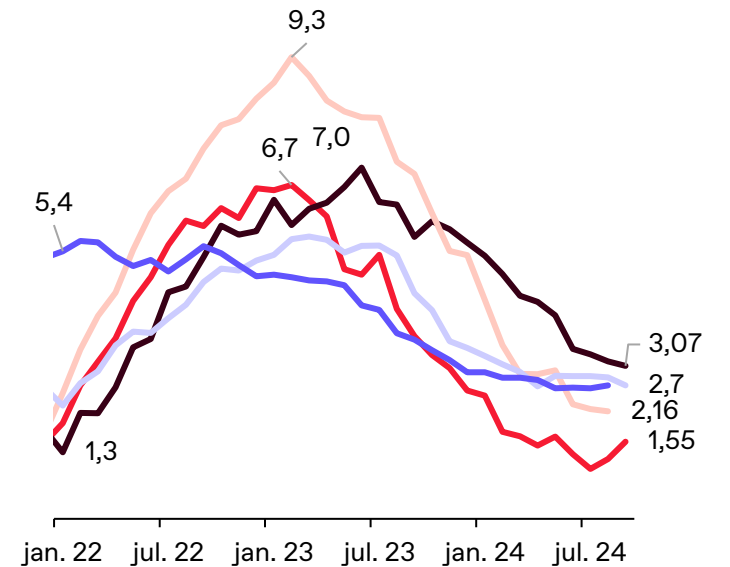

jan. 22 jul. 22 jan. 23 jul. 23 jan. 24 jul. 24

DAN NOR SVE EURO US

Inflasjonen nær 2 %-målet

Kjerneinflasjon, %

jan. 22 jul. 22 jan. 23 jul. 23 jan. 24 jul. 24

DAN NOR SVE EURO US (PCE)

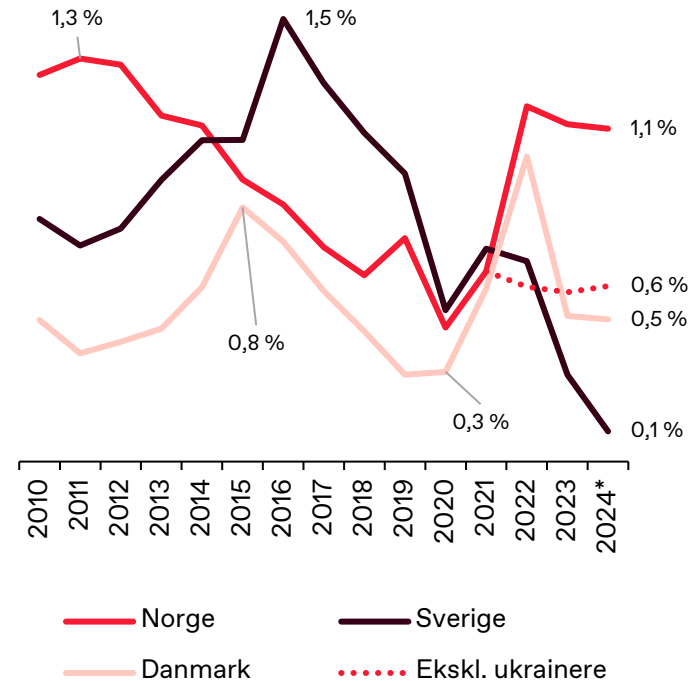
Mindre drahjelp fra demografien?

Befolkningsvekst og sammensetting

Kommentar

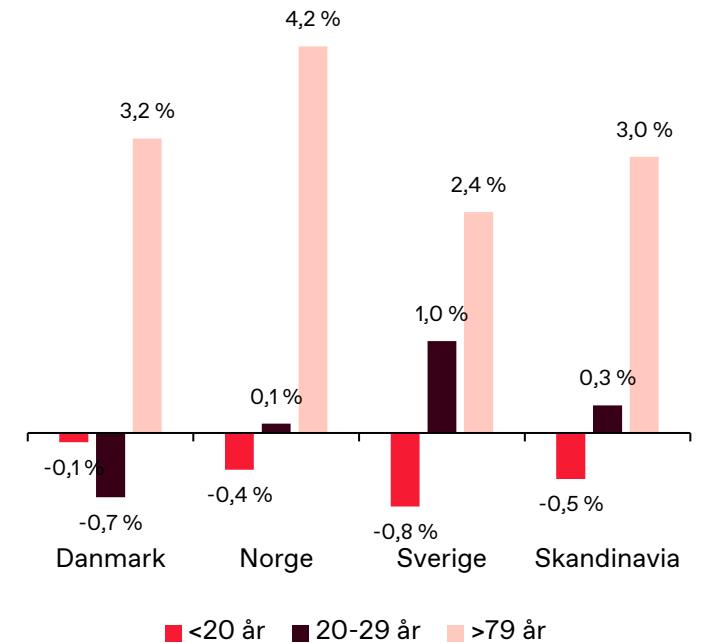
- Befolkningsveksten i Norge var 1,1 % i 2. kvartal, sammenlignet med samme periode året før. Justert for innflytting av ukrainere, var veksten på 0,6 %.
- I Sverige fortsetter befolkningsveksten å avta og nærmer seg negativ vekst, mens veksten i Danmark er 0,5 %. Den lave veksten i begge land skyldes en kombinasjon av lavere innvandring og lavere fødselsoverskudd.
- Grafen til høyre illustrerer endringer i aldersstrukturen, som vil påvirke næringen på flere områder:
 - Behovet for skolekapasitet reduseres.
 - Konkurransen om nyutdannede øker i Norge og Danmark.
 - Behovet for boliger og omsorgsplasser tilpasset eldre stiger betydelig.

Befolkningsveksten, ikke som før

Prioritet til skole eller omsorg?

Årlig vekst (CAGR) 2025–2035 i utvalgte aldre

* 2. kv. 2024 vs 2. kv. 2023

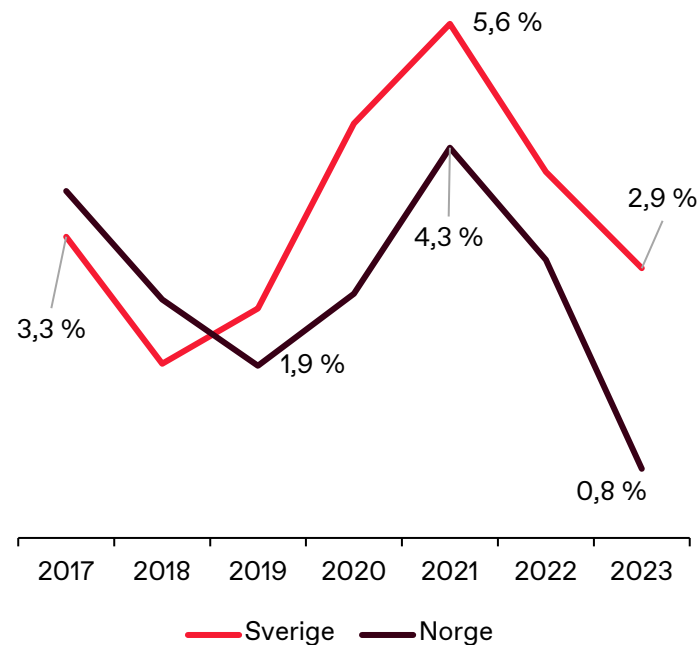
Kommunal økonomi og etterspørsel

Kommentar

- Kommunenes handlingsrom for investeringer er under press som følge av økende kostnader uten tilsvarende inntektsvekst. Med margin på 0,8 % i Norge i fjor er nivået betydelig under sektorens målsetting.
- Gjeldsveksten har vært kraftig over tid, og de siste års renteøkninger har hatt en merkbar effekt på kommuner med netto gjeld.
- Kommunenes investeringsprioriteringer er i de siste 5–10 årene i økende grad dreid mot VA-området, drevet av krav til fornyelse og behov for klimatilpasning. Dette har ført til tydelig nedgang i etterspørselen etter kommunale bygg, noe som observeres i både Norge og Sverige.

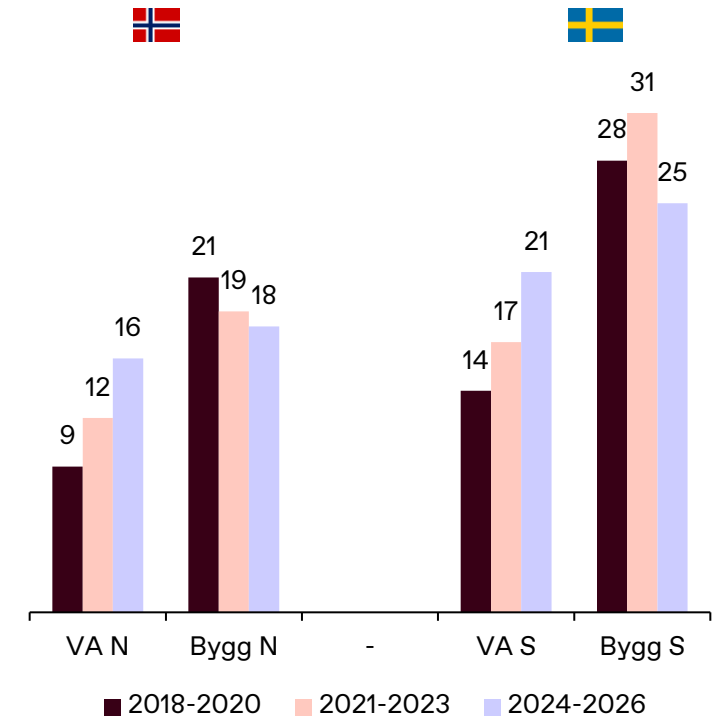
Resultatmargin, kommuner

Resultat / Brutto inntekter (inntekter før finans)

Kommunale BA-investeringer*

Mrd. kroner, gj.snitt per år

* Bygg = skole og omsorgsbygg
VA = Vann og avløp (N= Norge og S=Sverige)

EUs bygningsdirektiv

Kommentar

- Det nye direktivet trådte i kraft 28. mai 2024, og EUs medlemsland har frist frem til mai 2026 for å implementere det i nasjonal lovgivning. Målet er å forbedre energieffektiviteten i bygningssektoren på kort og mellomlang sikt, med ytterligere innstramninger frem mot 2050.
- Direktivet, opprinnelig foreslått av EU-kommisjonen i 2021, har gjennomgått betydelige modereringer i løpet av forhandlingene mellom Europaparlamentet, medlemslandene og Rådet. Den mest betydelige modereringen av direktivet skjedde i sluttfasen. Europaparlamentet, Rådet og EU-kommisjonen forhandlet frem et kompromiss som tok hensyn til medlemslandenes ønsker om mer fleksibilitet og overgangsordninger.
- Implementeringen i Norge kan ta lengre tid enn i Sverige og Danmark, grunnet at Norge, som EØS-land, må tilpasse direktivet gjennom egne lovgivningsprosesser.
- Direktivet gir forventning om økt rehabilitering av eldre bygg, spesielt yrkesbygg, frem mot 2030 for å møte kravene.
- Nullutslippskrav kan gi incentiver til å starte nye bygg før kravene trer i kraft, særlig hvis teknologier og kostnader fortsatt er umodne.

EUs nye bygningsdirektiv

Med virkning fra 28. mai 2024

	Nye bygg	Eksisterende bygg
Boliger	Nullutslipp* fra 2030	Energiforbruket fra boligene med dårligst standard skal forbedres med 16% innen 2030 og 20-22% innen 2035
Private yrkesbygg	Nullutslipp* fra 2030	De 16 % dårligst presterende byggene må oppgraderes innen 2030 og de 26% dårligste innen 2033
Offentlige yrkesbygg	Nullutslipp* fra 2028	De 16 % dårligst presterende byggene må oppgraderes innen 2030 og de 26% dårligste innen 2033

* Nullutslippsbygninger (ZEB) har ingen karbonutslipp fra fossile energikilder på stedet og oppnår svært høy energieffektivitet, med all gjenværende energibehov dekket av fornybare kilder som solenergi, vindkraft eller effektiv fjernvarme. Disse bygningene støtter også fleksibilitet i energinettverket ved å inkludere teknologi som energilagring og smarte systemer for energistyring.

03

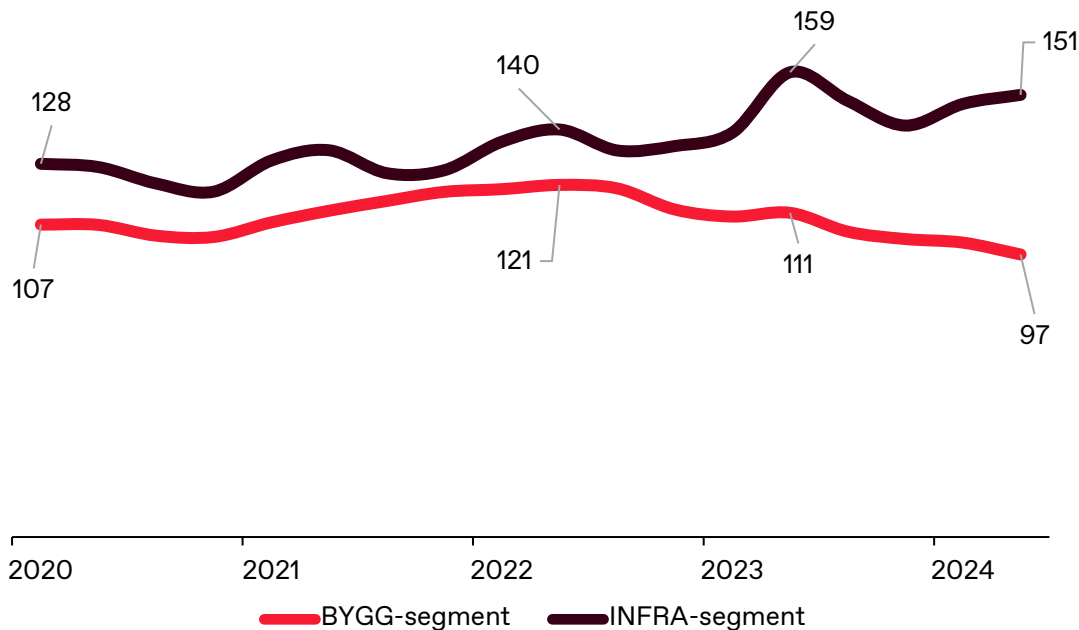
Entreprenørmarkedet

Estimert ordreinngang i entreprenørvirksomhet

Ordreinngangen hos de store børsnoterte holder stand

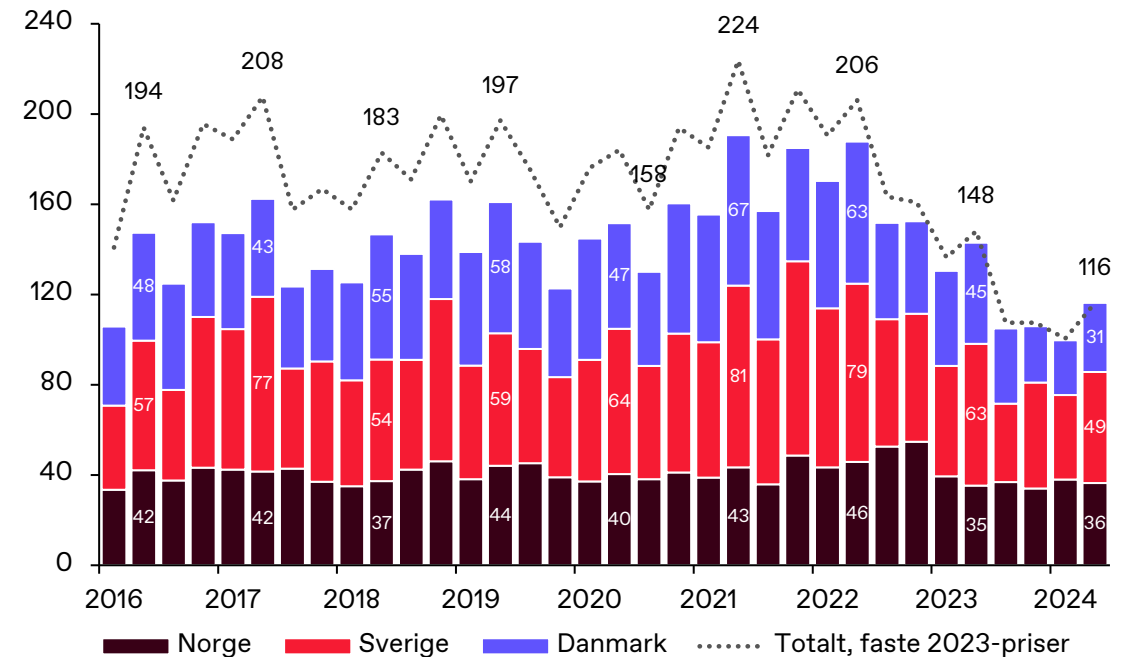
Ordreserver, nordisk entreprenørvirksomhet

Rapporterende selskaper, anslag i NOK/SEK milliarder etter rapportvaluta

Estimert ordreinngang for bygg i Skandinavia

NOK milliarder, inflasjonsjustert. Grunnlag er registrerte byggetillatelser

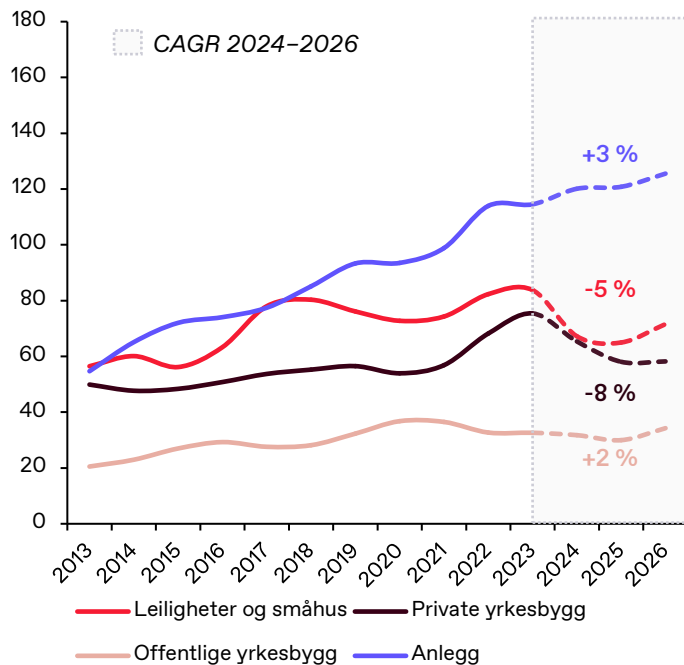
BYGG inkl. VD Bygg Norge og Bygg Sverige, AF Bygg, Betonmast, Peab Construction, NCC Building Sweden og NCC Building Nordic
INFRA inkl. VD Infra Norge og Infra Sverige, AF Anlegg, Peab Infrastructure, NCC Infrastructure og Skanska Nordic

Entreprenørmarkedet i Skandinavia

Historikk og prognoser, løpende priser

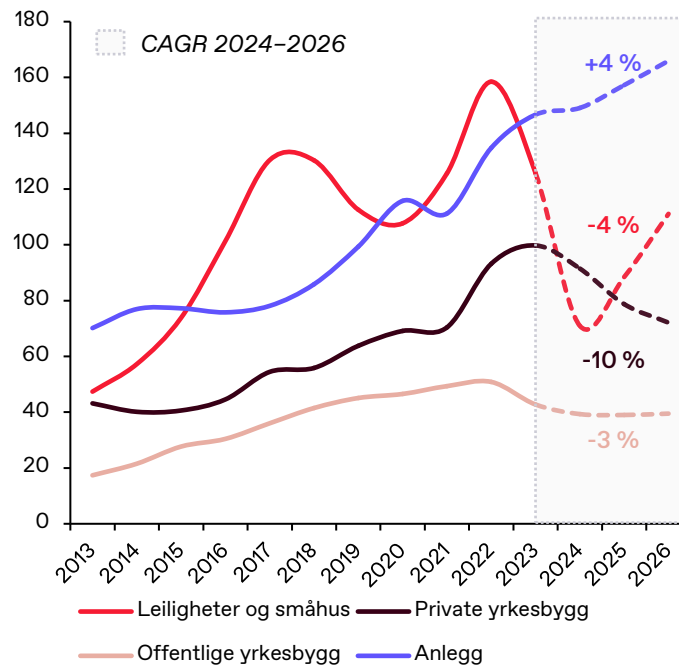
Norge, produksjon per sektor

NOK milliarder, løpende priser

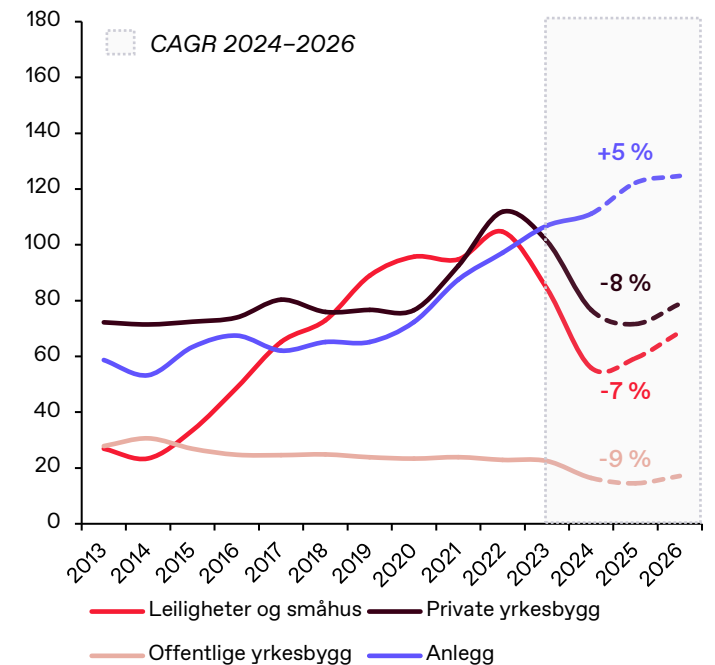
Sverige, produksjon per sektor

NOK milliarder, løpende priser

Danmark, produksjon per sektor

NOK milliarder, løpende priser

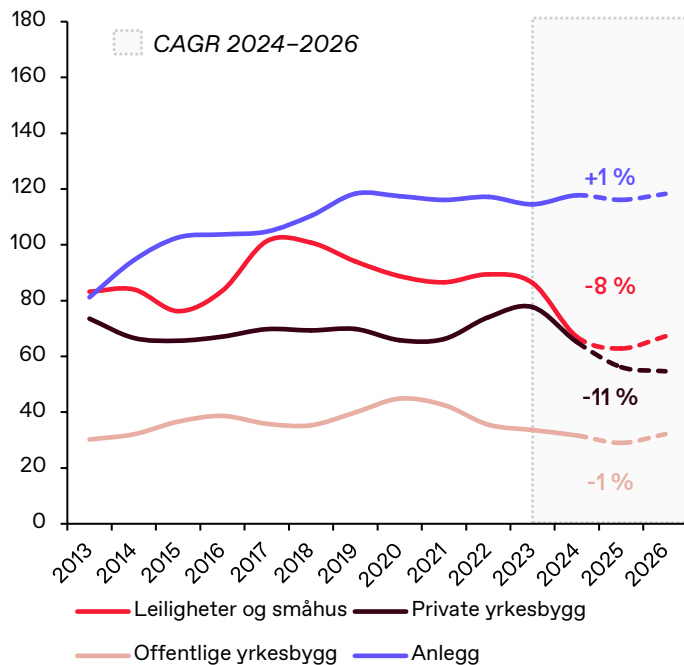

Entreprenørmarkedet i Skandinavia

Historikk og prognoser, faste priser

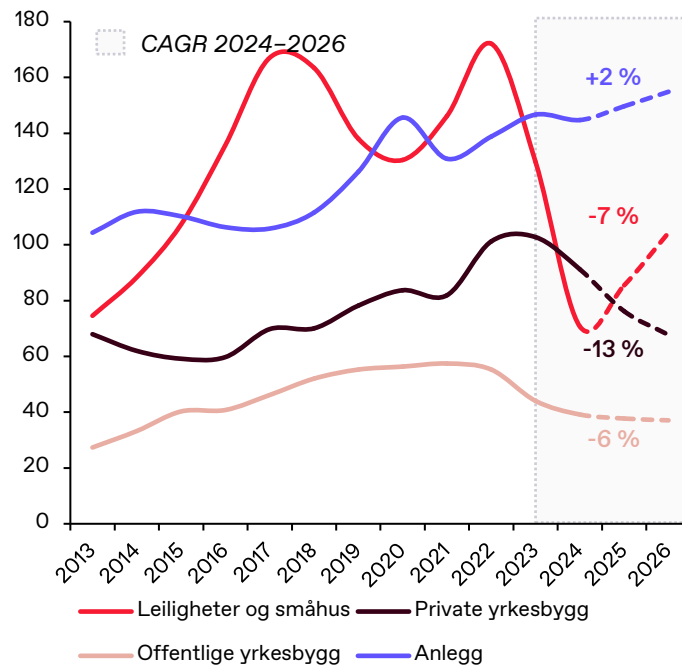
Norge, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

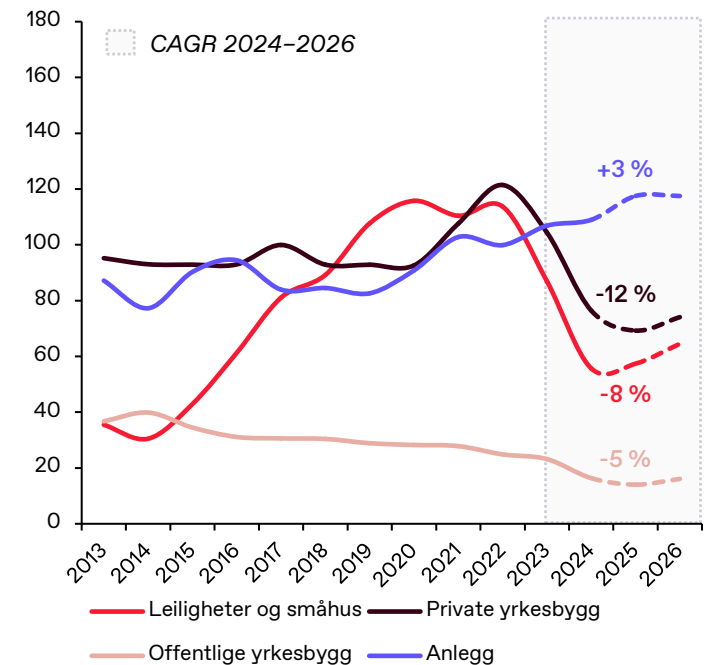
Sverige, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

Danmark, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

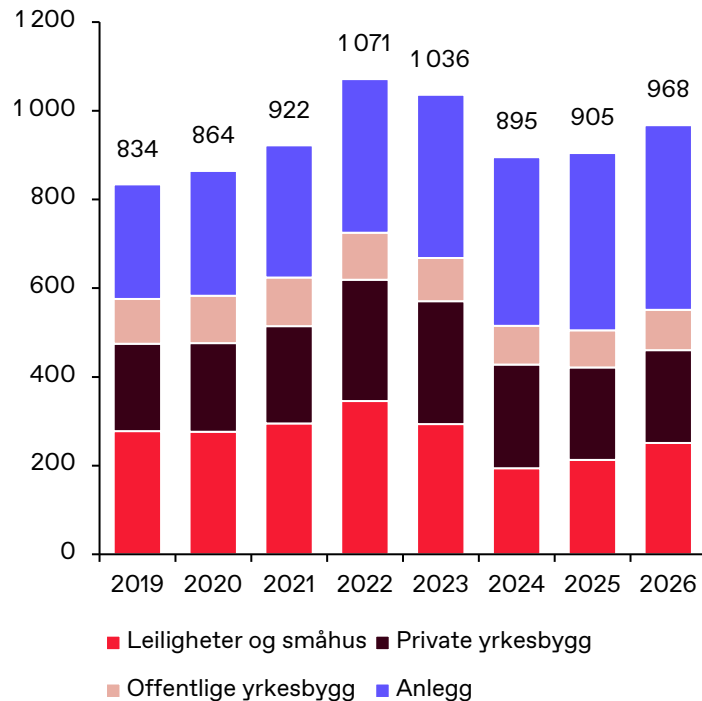

Prognose 2025–2026: ca. halvparten gjeninnhentes?

Fordeling per sektor og per land

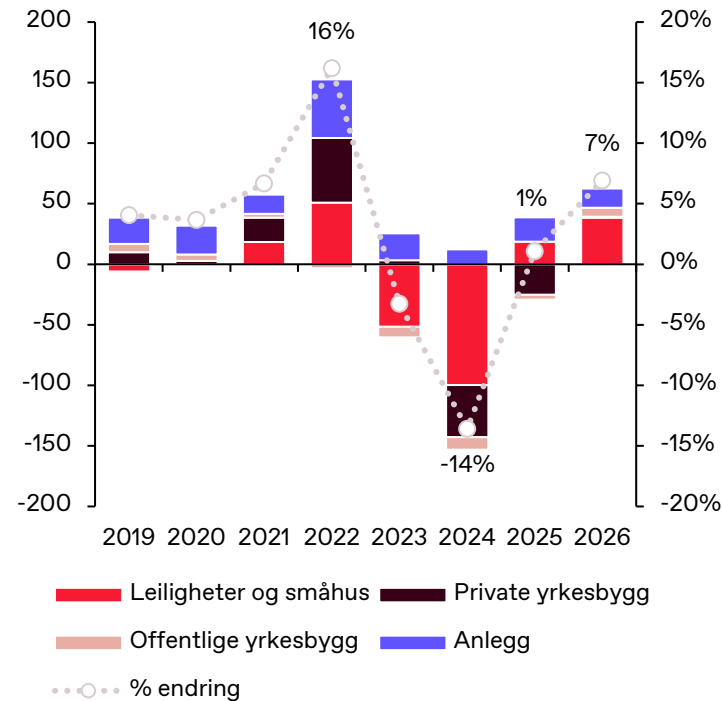
Fordeling per sektor

Mrd. NOK. Estimert for 2024 og prognose 2025–26

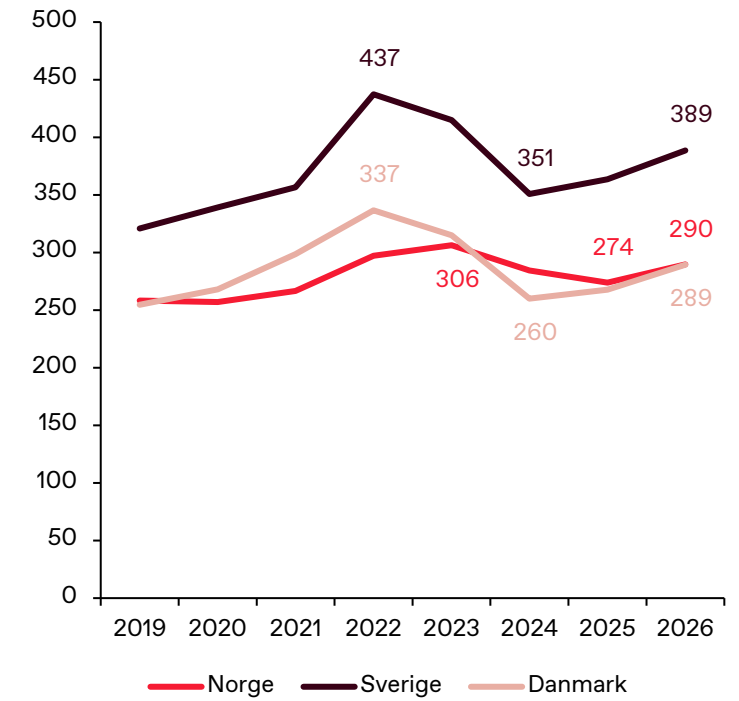
Endring fra år til år, sektor

Mrd. NOK. Estimert for 2024 og prognose 2025–26

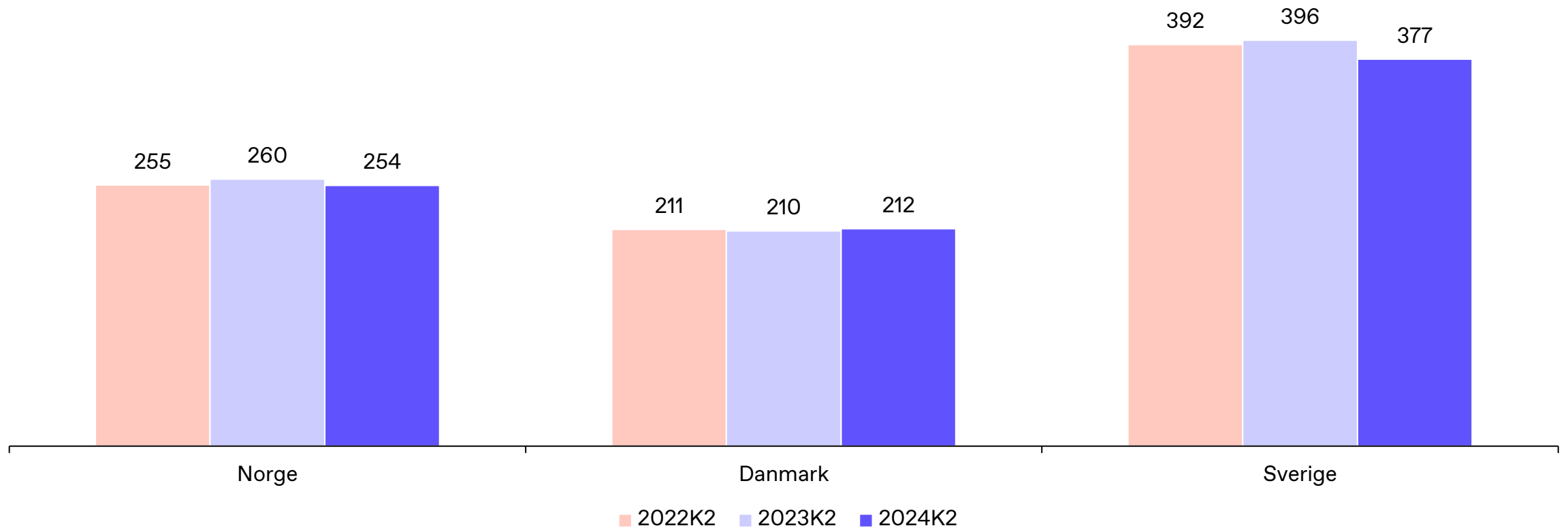
Fordeling per land

Mrd. NOK. Estimert for 2024 og prognose 2025–26

Sysselsatte i Bygg og anlegg – udramatisk så langt

1000 personer, per 2. kvartal respektive år

Entreprenørmarkedet

Bygg

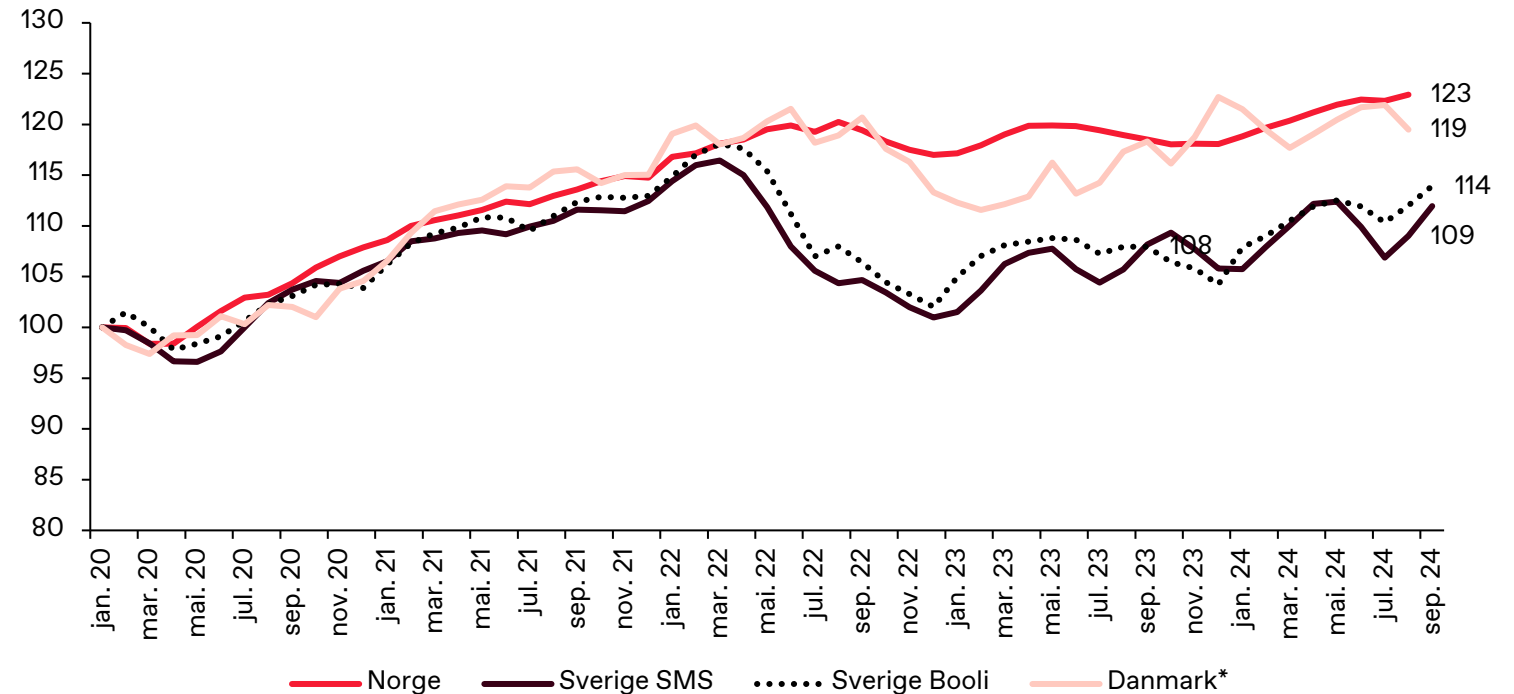
Bruktboligmarkedet viser gode takter

Boligpriser, indeks

- Positiv utvikling i prisene på brukte boliger i alle tre land så langt i år.
- Transaksjonsvolumene er også stabile, noe som indikerer et velfungerende marked.
- Med positiv utvikling i husholdningenes kjøpekraft og lavere rentenivåer ser utsiktene for boligmarkedet lovende ut.
- Et velfungerende marked for brukte boliger er en nødvendig, men ikke alltid tilstrekkelig, forutsetning for oppgang i nyboligmarkedet.

Bruktboligpriser i Skandinavia, leiligheter

Indeks: Januar 2020 = 100

* Statistikken viser siste pris på leiligheter som er tatt av markedet fordi de er solgt eller trukket.

Nyboligsalg i Norge

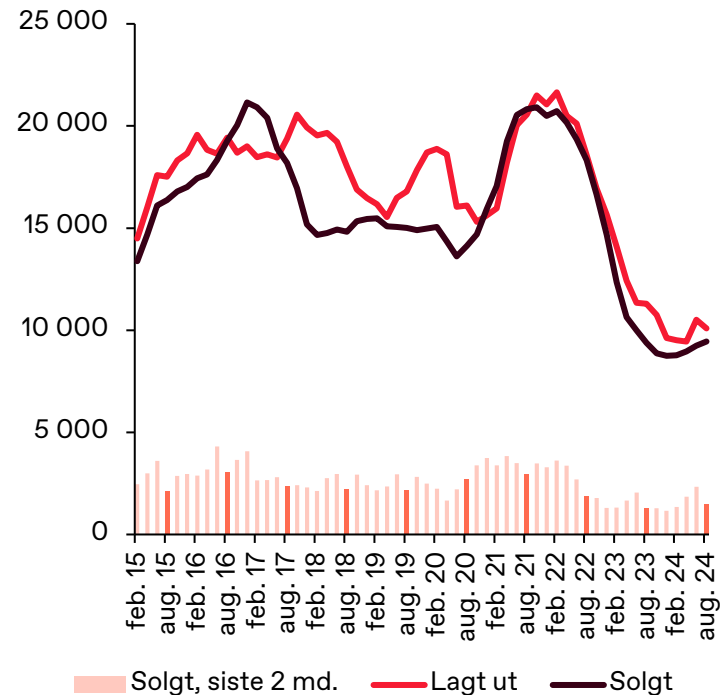
Fortsatt få salgsstarter og lavt salg, men bunnen er passert

Kommentar

- Nyboligsalget i Norge ser ut til å ha passert bunnen, selv om oppgangen så langt har vært beskjeden.
- I siste 12 måneder er det solgt ca. 9 500 leiligheter, som er noe mindre enn det som ble lagt ut for salg.
- I Oslo og Akershus har utviklingen vært svakt positiv gjennom 2024, men fra et historisk lavt nivå. På Østlandet er lagrene av usolgte nyboliger fortsatt høyere enn normalt.
- Agder og Rogaland har skilt seg ut med en annen konjunkturutvikling enn de øvrige regionene, både før og etter renteøkningene i 2022. Her har nyboligmarkedet vært mest stabilt.
- Vi forventer moderat bedring i nyboligmarkedet fremover, med flere igangsettelser av nye prosjekter enn i 2023 og hittil i 2024.

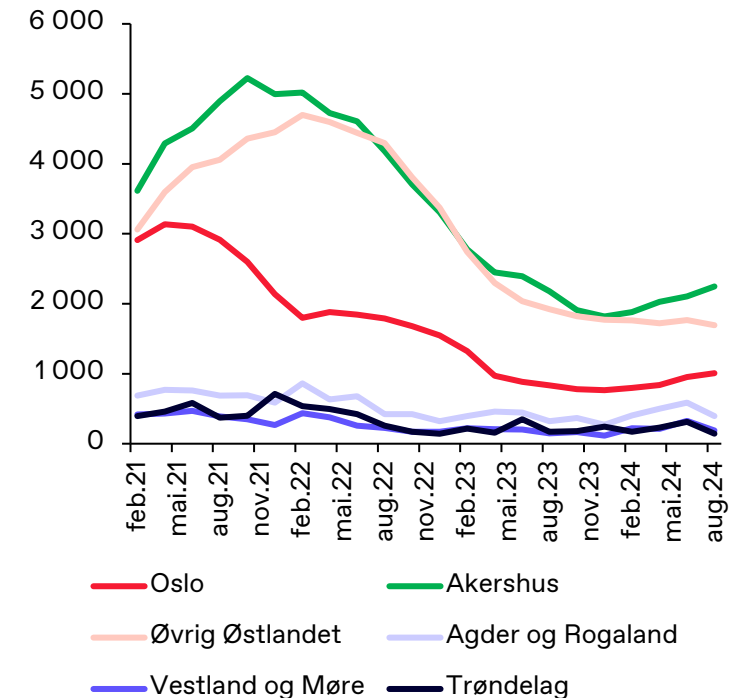
Salgsklare og solgte leiligheter

Antall enheter, 12 md. rullerende sum og siste 2 md.

Salg per region (leiligheter)

Enheter, 12 md. Rullerende sum

Leiligheter og småhus i Norge og Sverige

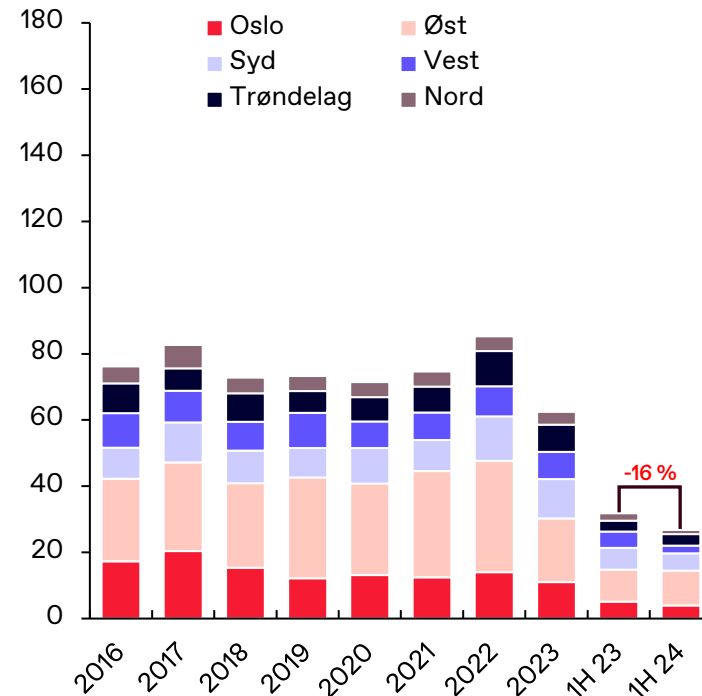
Estimert verdi av ordreinngang

Kommentar

- Den estimerte ordreinngangen for nye leiligheter og småhus i Norge var 16 % lavere i første halvår 2024 sammenlignet med samme periode i fjor. I Sverige var nedgangen på 12 %.
- Geografisk viser tallene for Norge en viss bedring på Østlandet, mens det har vært en markant nedgang på Vestlandet.
- I Sverige er aktivitetsnivåene fortsatt svært lave i alle regioner. Nedgangen fra første halvår i fjor kan delvis forklares med at boligbyggingen i Stor-Malmö nærmest har stoppet opp.
- Vi forventer moderat bedring fremover, med sterkest vekst i Sverige. Samtidig forventer vi ikke at rentene vil falle til nivåer som kan utløse like høy boligbygging som tidligere.

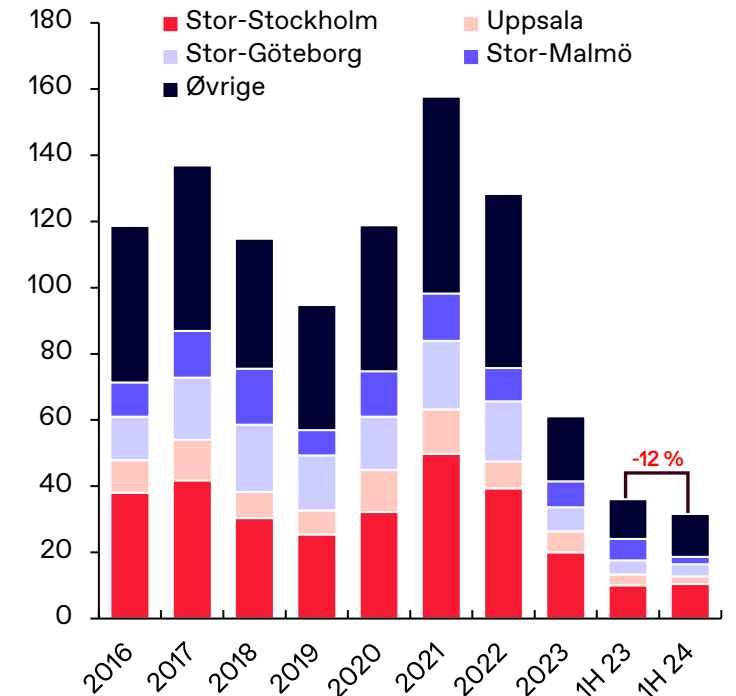
Norge, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Sverige, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Private yrkesbygg i Norge og Sverige

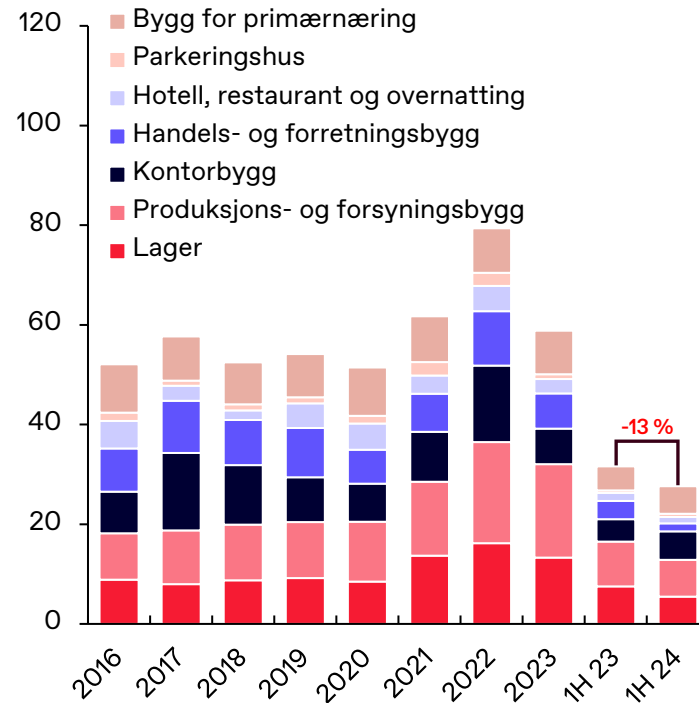
Overraskende sterke tall for 2023

Kommentar

- Ordreinngangen for private yrkesbygg falt med 13 % i Norge og 33 % i Sverige i første halvår 2024.
- Det store fallet i Sverige bør ses i lys av uvanlig høye tall for første halvår 2023.
- I begge land skyldes nedgangen hovedsakelig mindre aktivitet i segmentet industri- og lagerbygg.
- Bedre økonomiske utsikter og noe lavere renter kan fortsatt bidra til et stabilt marked for private yrkesbygg, selv om nivået trolig vil ligge under rekordårene 2021–2023.

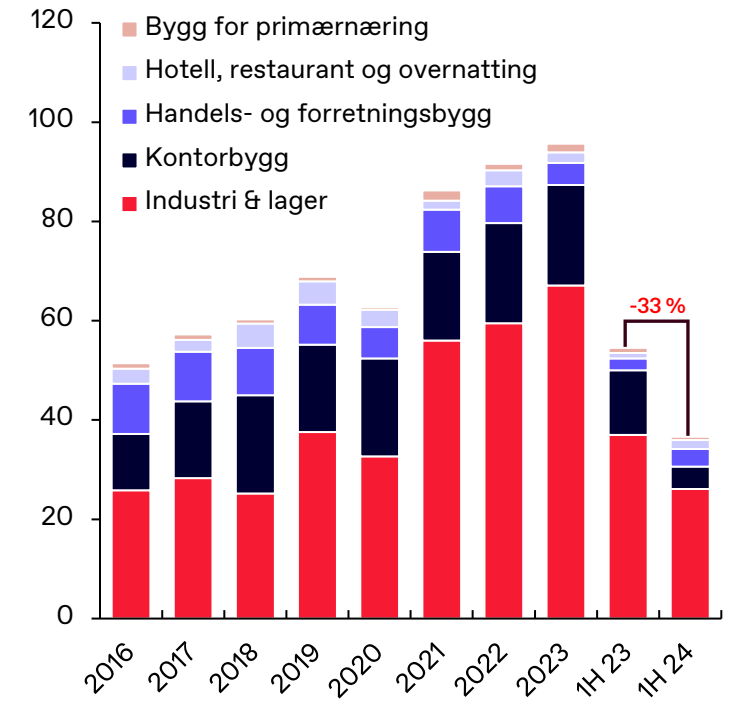
Norge, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Sverige, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Offentlige yrkesbygg i Norge og Sverige

Fallende igangsetting i både Norge og Sverige

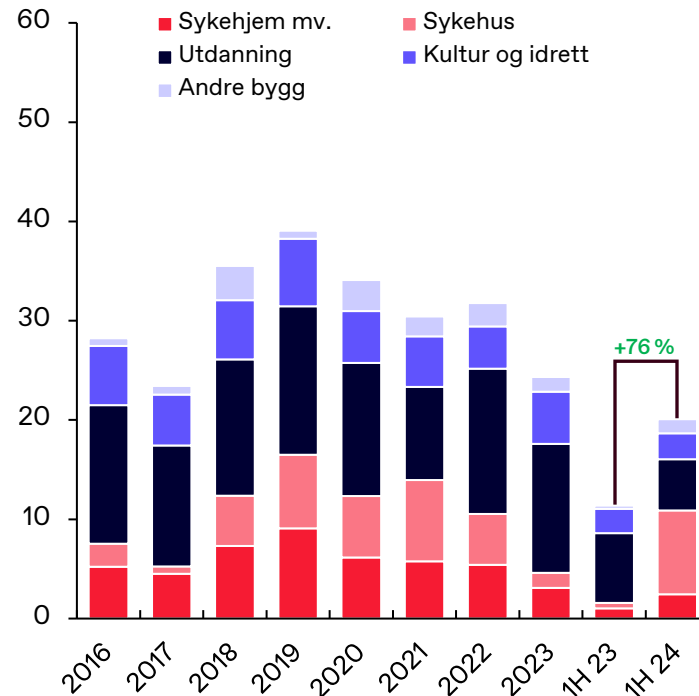
Kommentar

- Igangsettingen av offentlige yrkesbygg økte markant i Norge i første halvår, hovedsakelig som følge av nye sykehusprosjekter.
- I både Sverige og Norge har det vært en viss oppgang i omsorgsbygg, mens igangsettingen av utdanningsbygg* har gått ned.
- Ekspansjonsbehovet i skolesektoren forventes å være lavt fremover, spesielt i Sverige. Samtidig er det fortsatt et betydelig behov for renovering.
- Sektoren er preget av at kommuneøkonomien er under økende press som følge av kraftige utgiftsøkninger, inflasjon og økte finanskostnader.
- I den grad kommunene kan prioritere nybygg, forventes veksten først og fremst å komme i omsorgssektoren, der ekspansjonsbehovet er betydelig, samt innenfor renoveringsprosjekter.

* Skole utgjør størstedelen av utdanningssegmentet

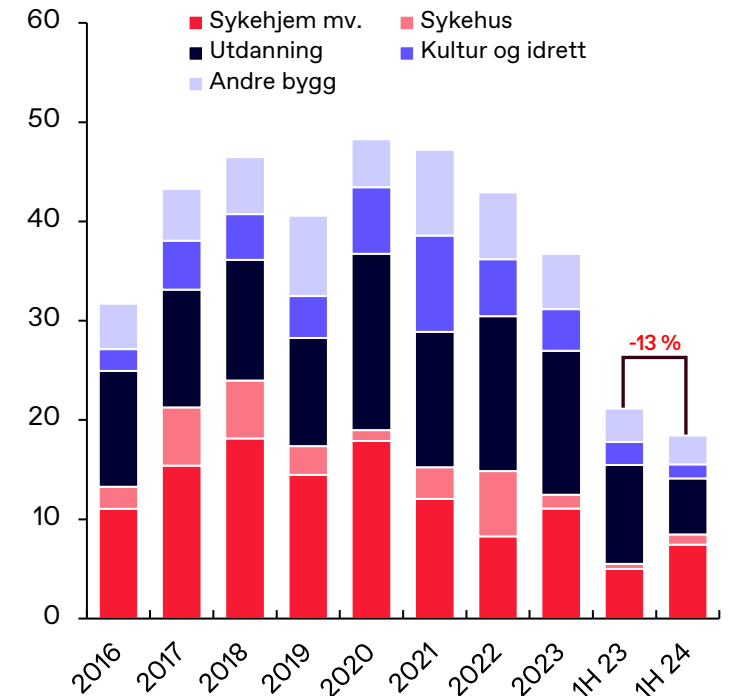
Norge, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Sverige, estimert ordreinngang

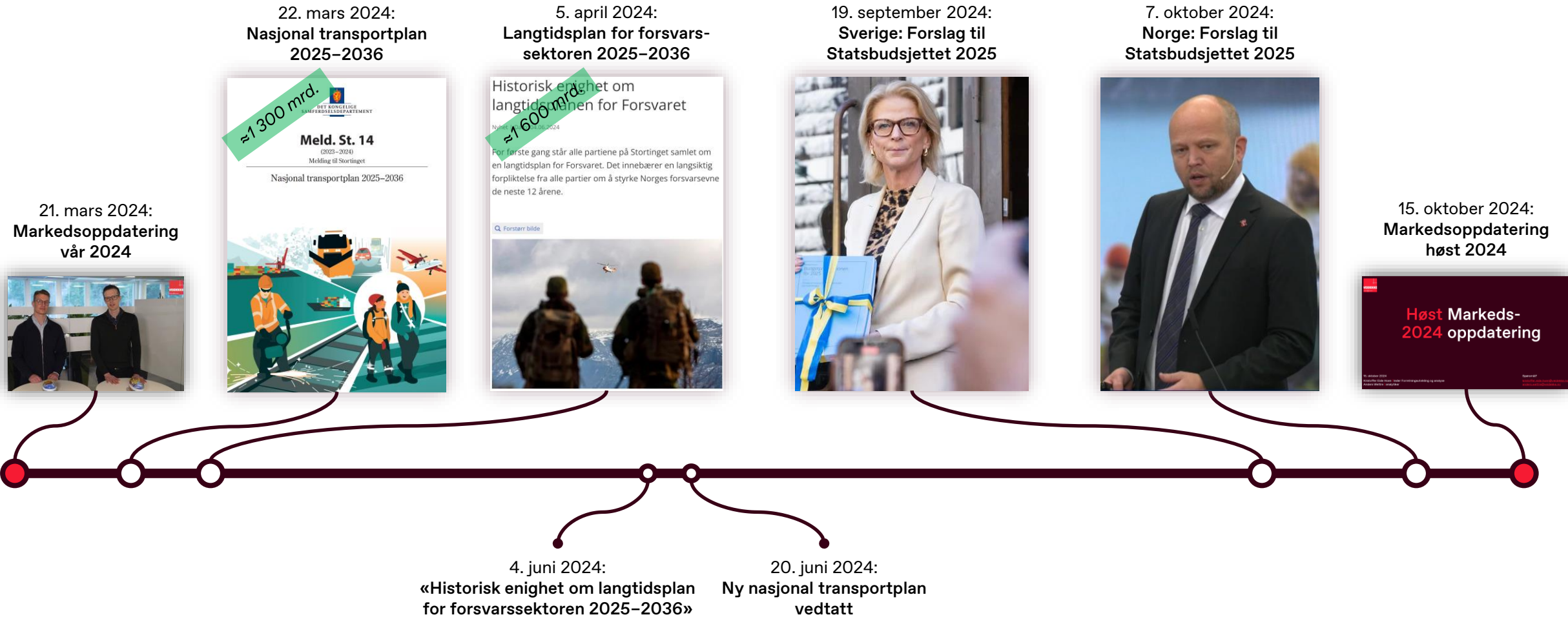
NOK milliarder

Entreprenørmarkedet

Infrastruktur

Hva har skjedd siden sist?

Pågående: Revidert avløpsdirektiv

Statsbudsjett i Norge og Sverige

Høy andel samferdsel, kraftig økning i forsvar

Kommentar

Norge

- Fortsatt høye utgifter til samferdselsformål, selv om andelen har vært noe fallende siden 2021.
- I samme periode økte andelen forsvarsutgifter fra 4,3 % til 4,8 % i 2024, som tilsvarer om lag NOK 23 milliarder.

Sverige

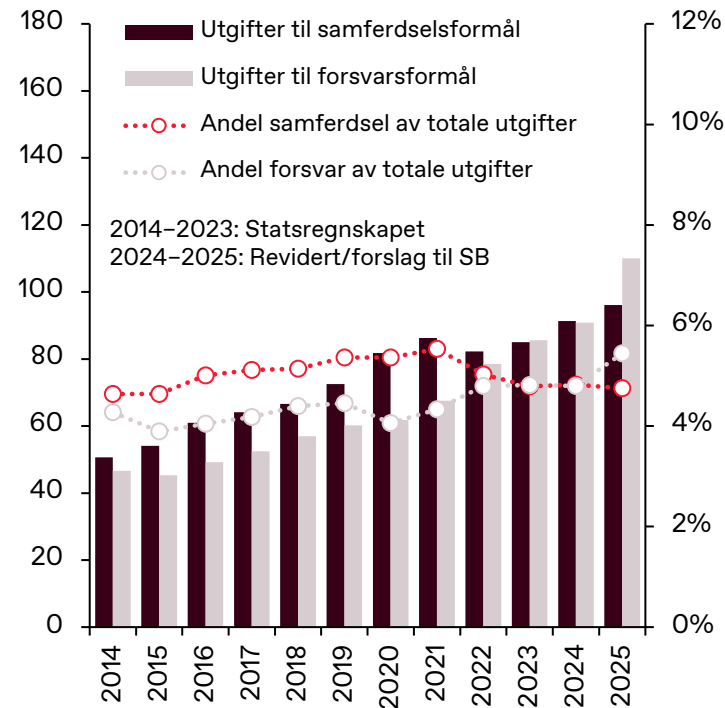
- Utgifter til forsvarsformål økte betydelig C med over SEK 50 milliarder fra 2021 til 2024. Andelen av utgifter som går til forsvarsformål har dermed økt fra 5,8 % til 9,4 %.

Generelt

- Begge formålene treffer entreprenørbransjen bredt og vil bidra til høye investeringer fremover.
- Veksten i samferdsel og forsvar fortsetter i forslagene til Statsbudsjett for 2025

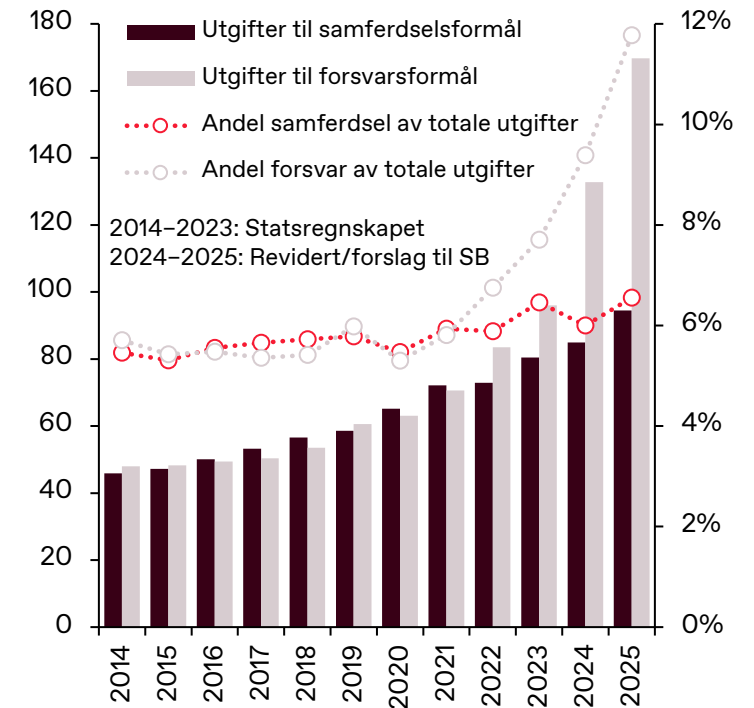
Norge: Utgifter Statsbudsjett

NOK milliarder

Sverige: Utgifter Statsbudsjett

SEK milliarder

Anleggsmarkedet i Norge og Sverige

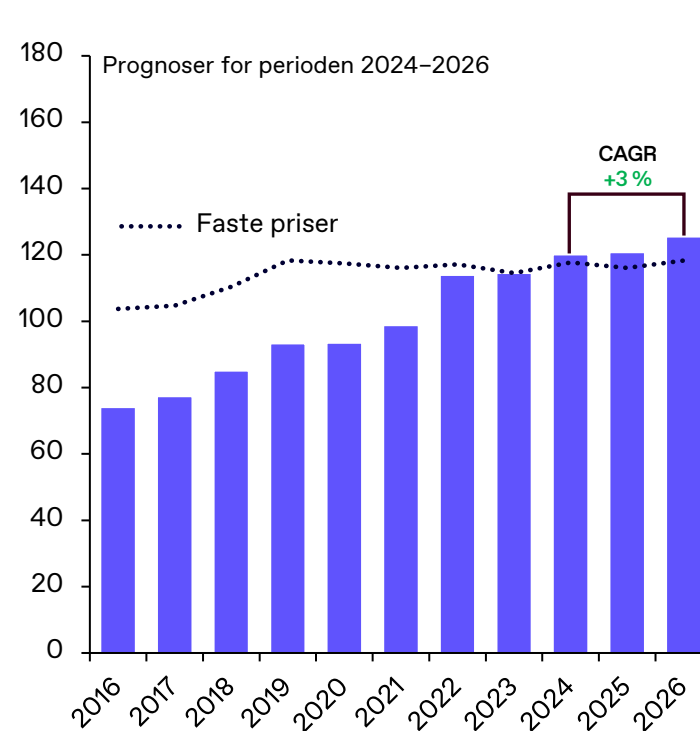
Solid aktivitetsnivå gjennom hele prognoseperioden

Kommentar

- Markedet for infrastruktur holder seg sterkt, men utviklingstrekkene varierer mellom segmenter og kunder
- Høye investeringer i statlig regi bidrar positivt, sammen med blant annet klimatiltak
- Svakt positiv vekst er ventet i både det norske og det svenske markedet ut 2026
- Utover prognoseperioden er potensialet stort, spesielt i form av investeringer knyttet til forsvar

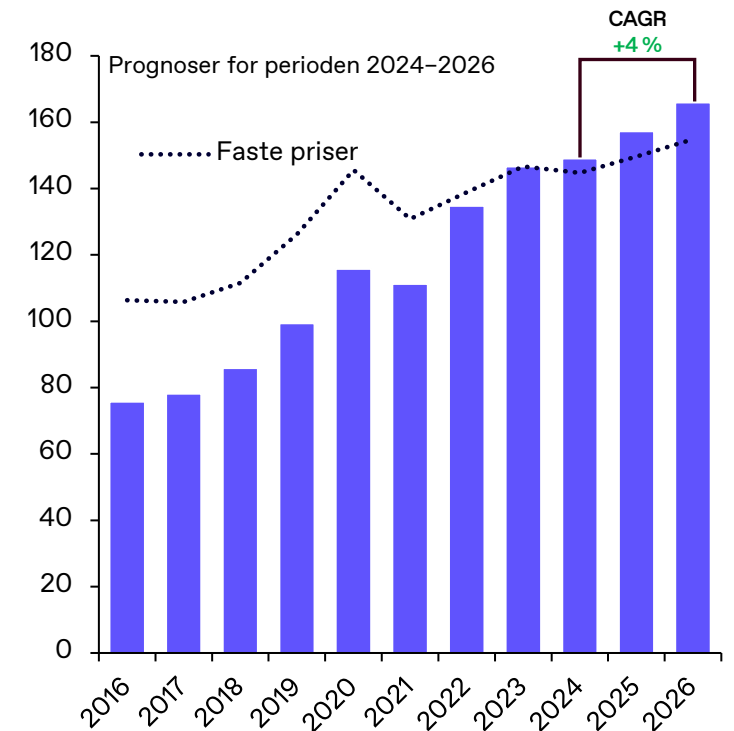
Norge, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Sverige, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Infrastruktur

Samferdsel

Samferdsel i Norge

Høy produksjon på riksveinettet, noe nedgang i banemarkedet

Kommentar

Vei

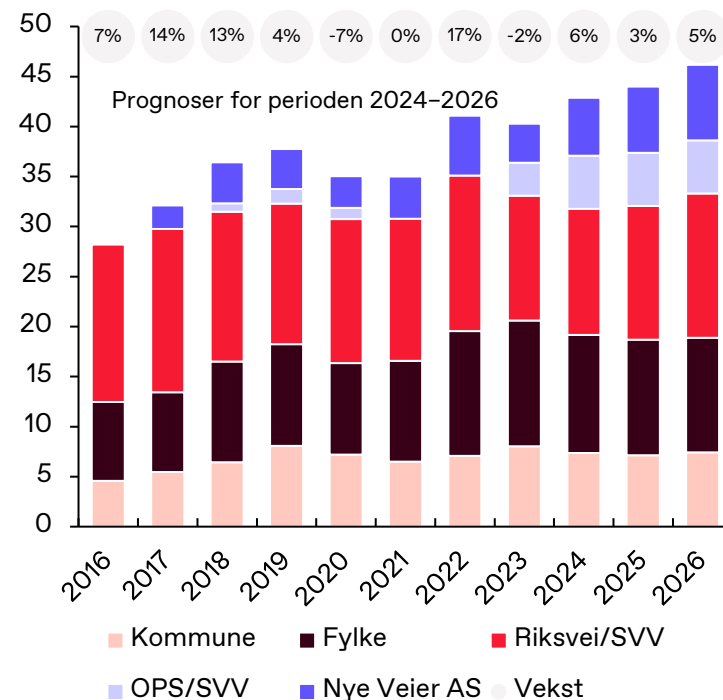
- Investeringsvekst mot 2026, drevet av høy produksjon på riksveinettet.
- Som følge av nedgang i boligmarkedet, svak økonomi og tøffe prioriteringer, er det ventet nedgang for det øvrige veinettet i de neste årene.

Bane

- Svakt statsbudsjett medfører nedjustering av prognosene for neste år.
- Høyere produksjon på Fornebubanen og Bybanen i Bergen bidrar til å opprettholde produksjonsnivået.
- Ut fra Nasjonal transportplan 2025–2036 vil investeringsnivået i regi av Bane NOR forbli på et lavere nivå i de neste årene.

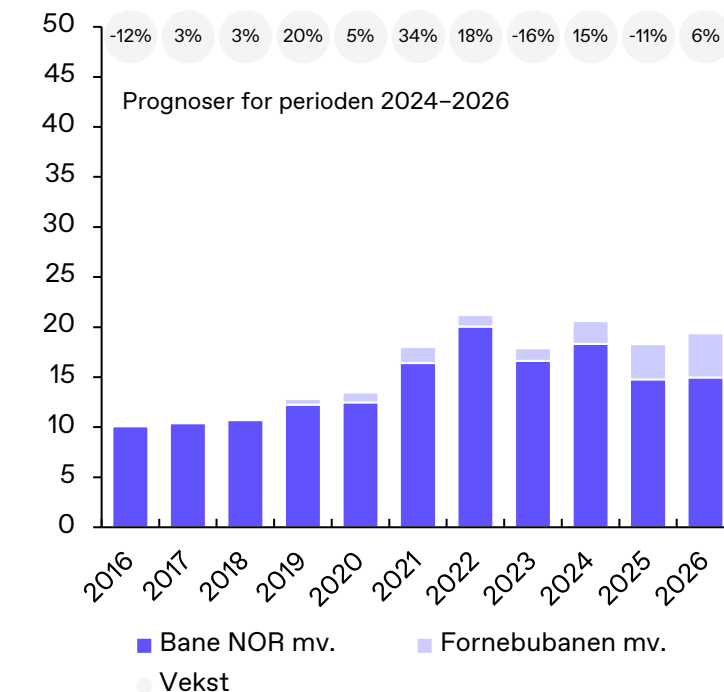
Veimarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Banemarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Samferdsel i Sverige

Positive utsikter i 2025 og 2026, spesielt i banemarkedet

Kommentar

Vei

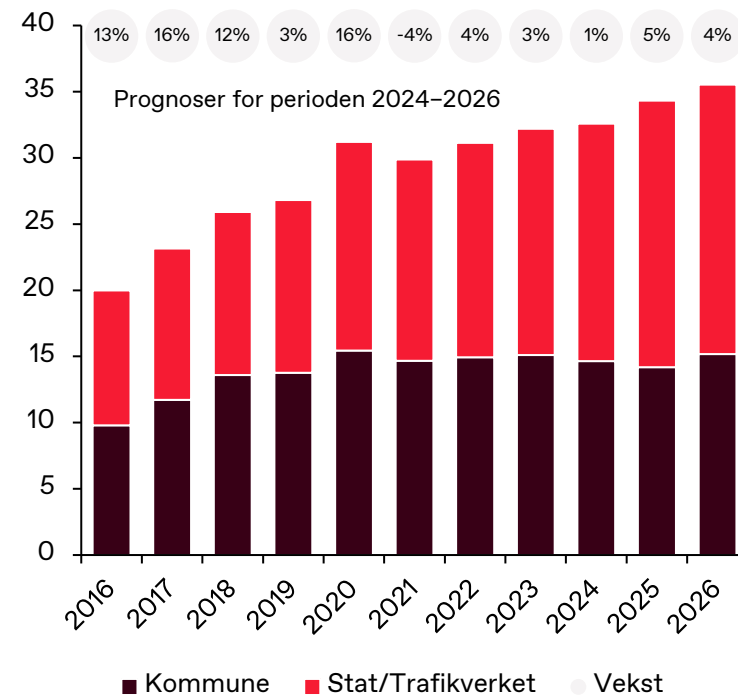
- Oppjustert prognose for statlige investeringer, hovedsakelig som følge av endrede investeringsplaner i regi av Trafikverket.
- Det ventes ny vekst i markedet i 2025 og 2026, med oppstart av blant annet prosjektet Tvärförbindelse Södertörn.

Bane

- Investeringsnedgang i år, før ny vekst er ventet i 2025 og 2026.
- Anleggsstart på Östlänken og delstrekninger på Norrbotniabanan vil bidra til økende volumer mot slutten av prognoseperioden.

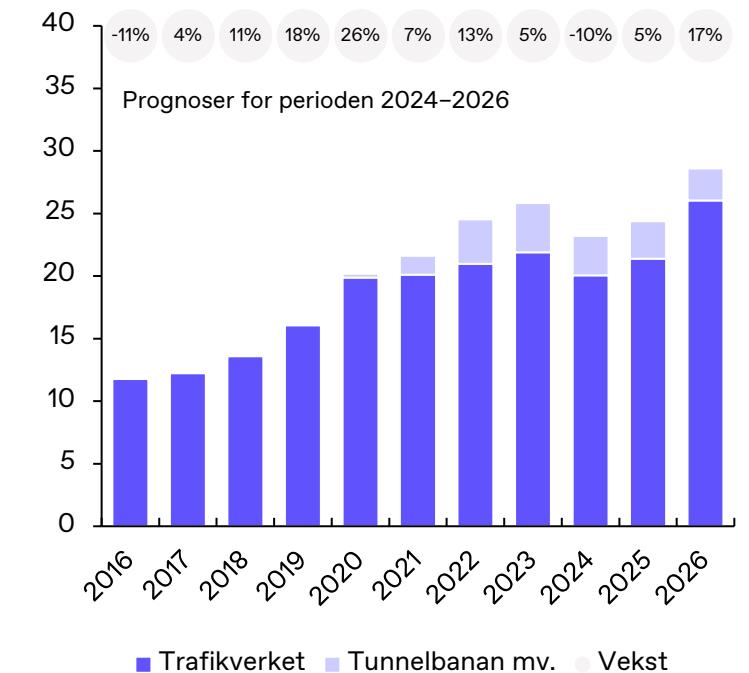
Veimarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Banemarkedet, produksjon

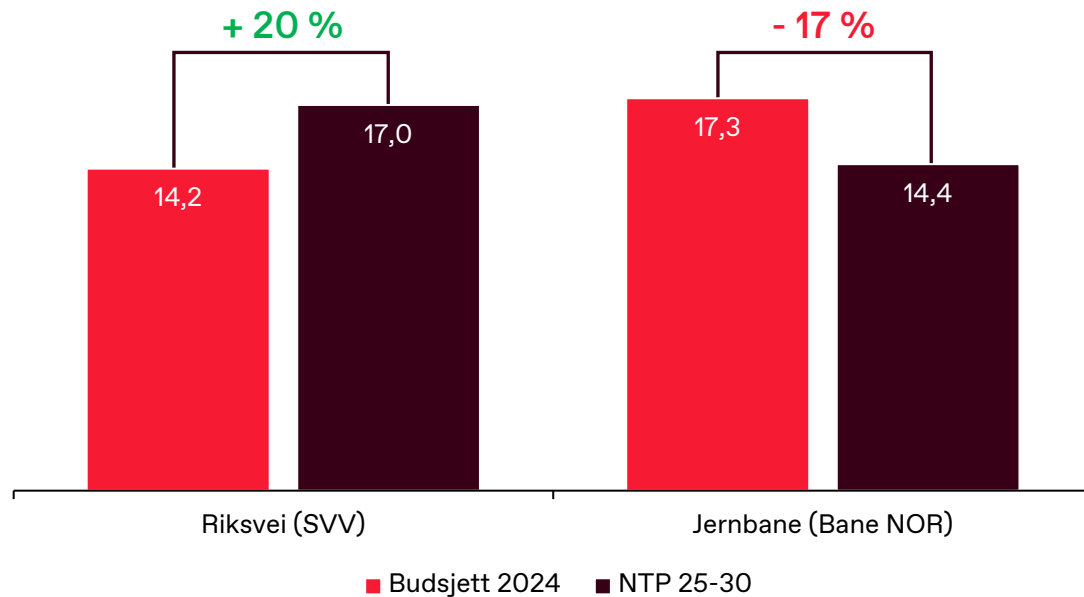
NOK milliarder, løpende priser

Samferdsel: Investeringsplaner

Norge: Nasjonal transportplan 2025–2036

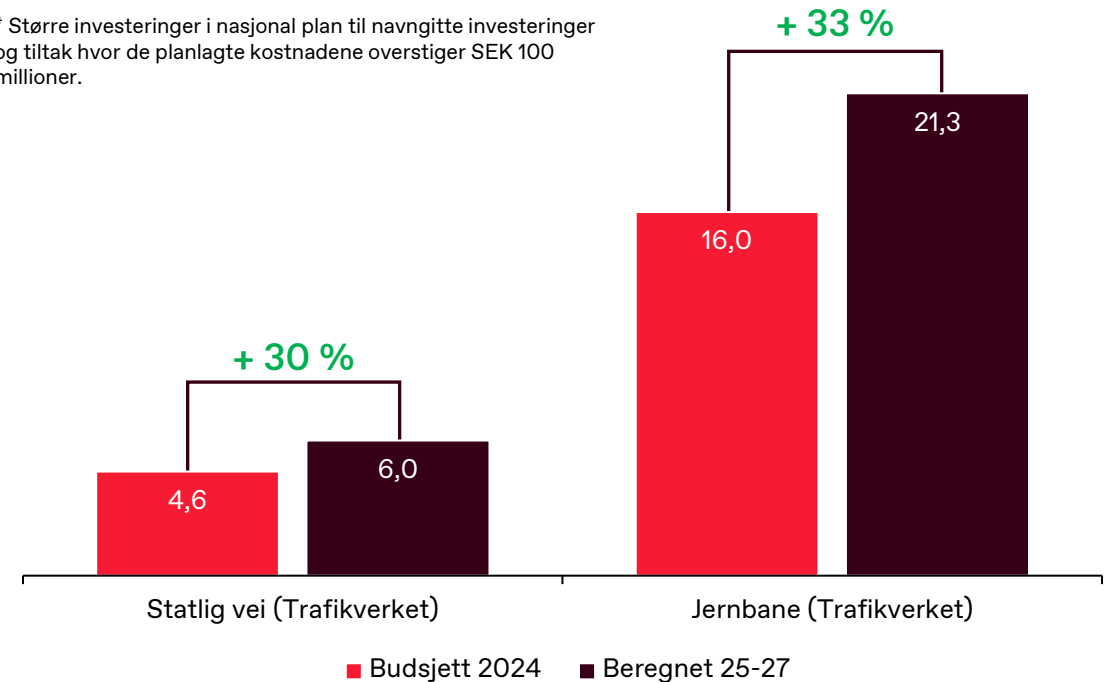
Årlig gjennomsnitt. 2024-kroner, NOK mrd.

Sverige*: Forslag til Statsbudsjett 2025

Årlig gjennomsnitt. 2024-kroner, SEK mrd.

* Større investeringer i nasjonal plan til navngitte investeringer og tiltak hvor de planlagte kostnadene overstiger SEK 100 millioner.

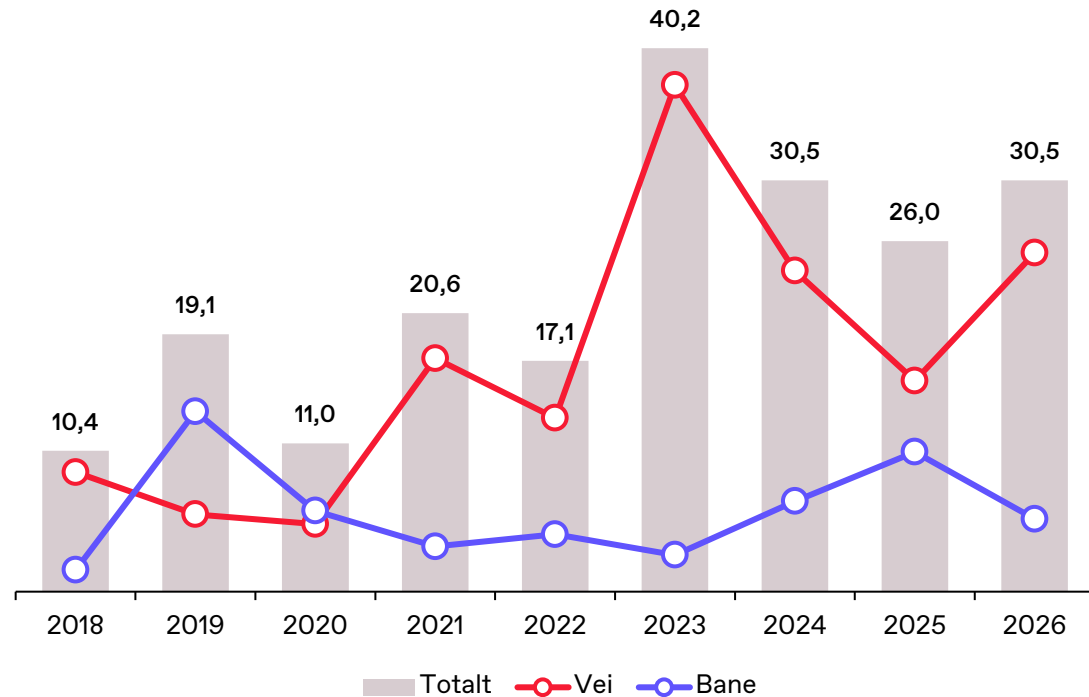

Samferdselsprosjekter >500 mill.

Ordreinngang

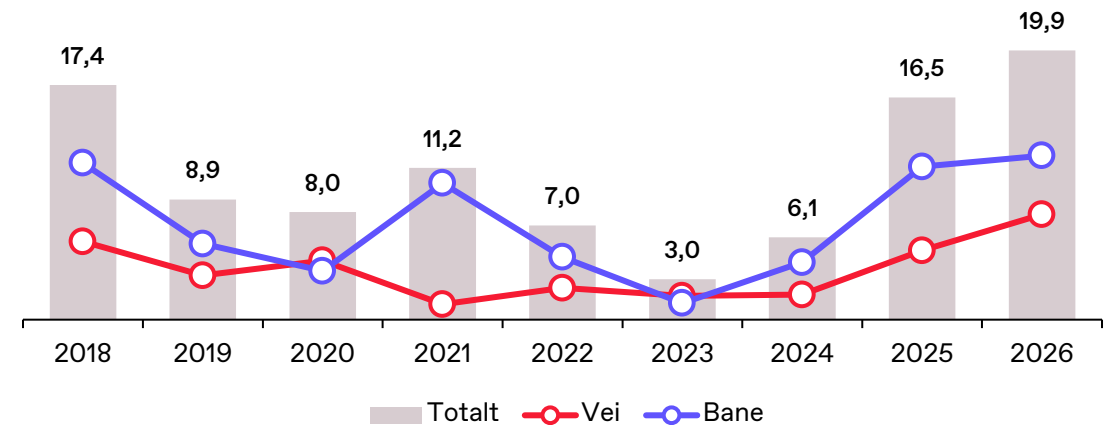
Norge

Prosjektverdi i NOK milliarder

Sverige

Prosjektverdi i SEK milliarder

Infrastruktur

Drift og vedlikehold

Drift og vedlikehold i Norge

Høy prioritet fremover

Kommentar

Veimarkedet

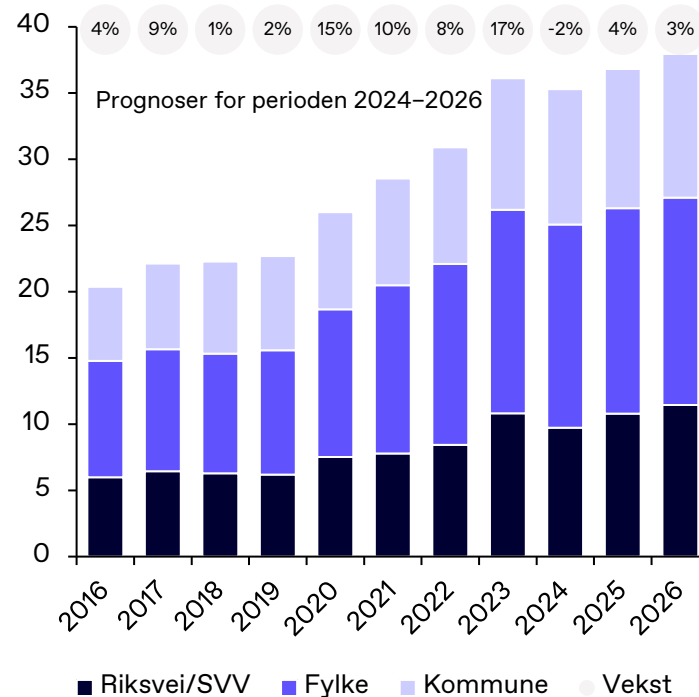
- Vekst på 11 % i statsbudsjettet for 2025.
- Vedlikeholdsposten prioriteres; økes med NOK 1,1 mrd. sammenlignet med 2024.
- Sammen med den høye aktiviteten ellers på veinettet, vil dette bidra til vekst mot 2026.

Banemarkedet

- Når veksten i nyinvesteringer har avtatt, gir det rom for økt aktivitet i drift og vedlikehold.
- Regjeringen har foreslått en vekst på 35 % i rammen til drift og vedlikehold (inkl. fornying) av jernbanenettet i 2025, i tråd med de økonomiske rammene i Nasjonal transportplan 2025–2036.

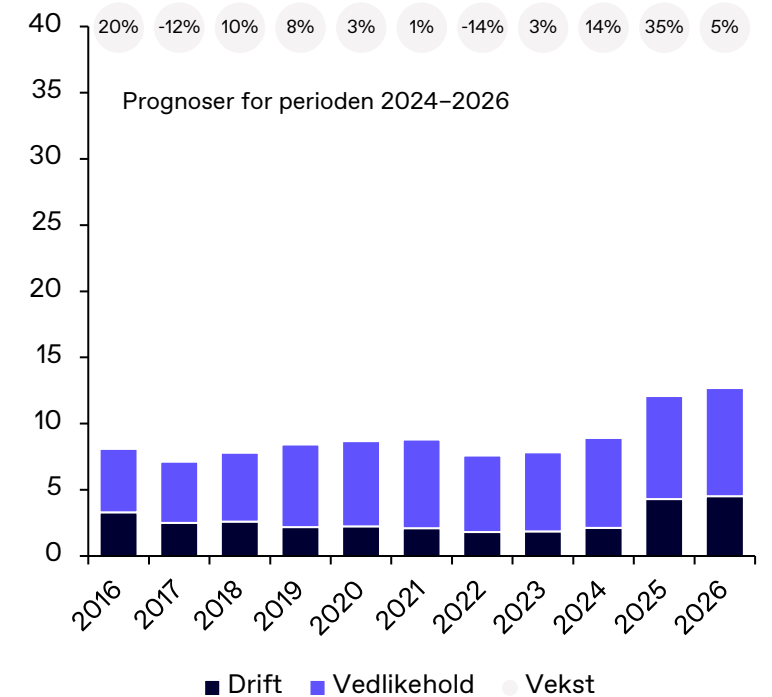
Veimarkedet, drift og vedlikehold

NOK milliarder

Banemarkedet, drift og vedlikehold

NOK milliarder

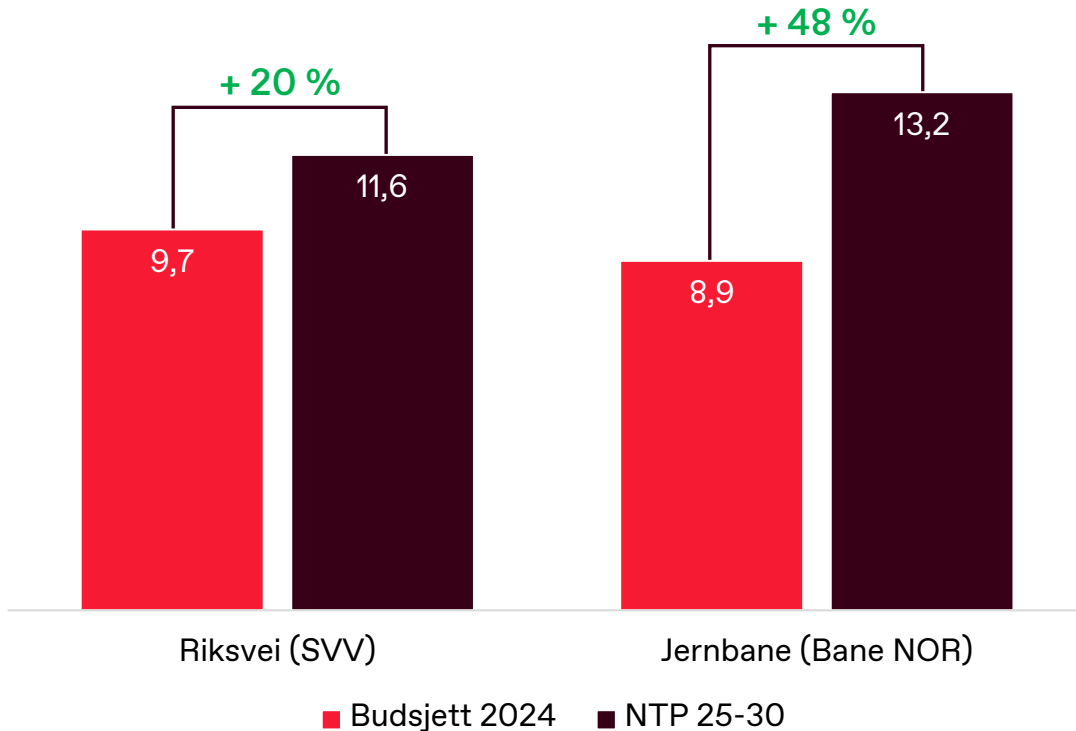

Drift og vedlikehold i Norge

Mer penger til D&V, spesielt i jernbanesektoren

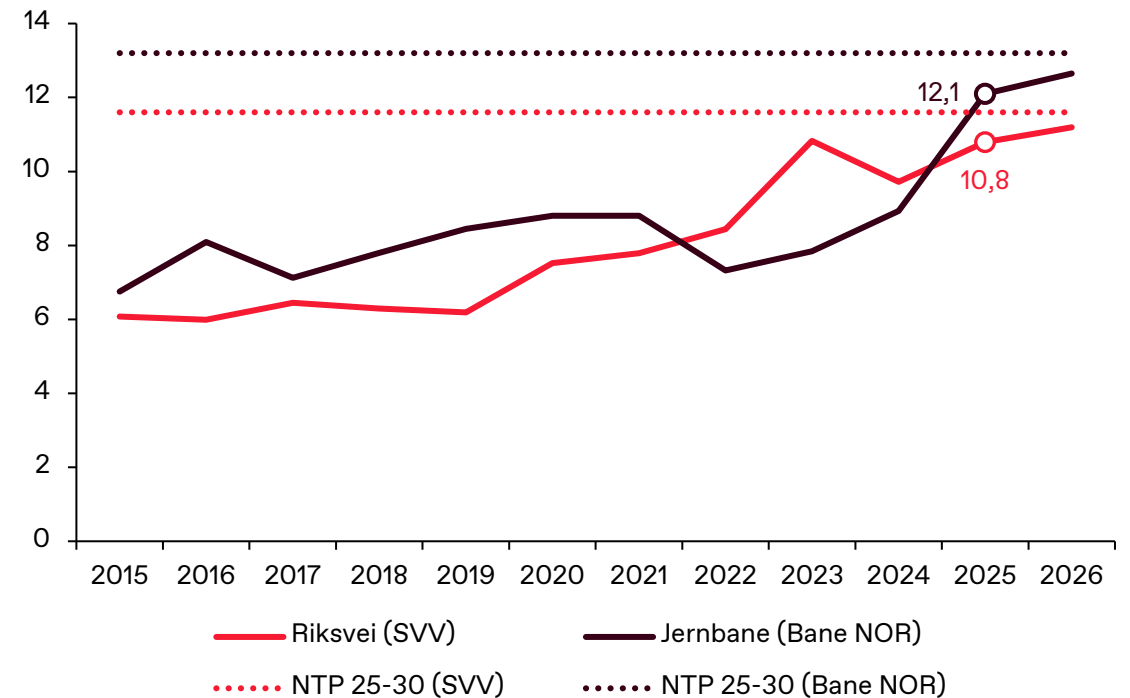
Nasjonal transportplan 2025–2036

Årlig gjennomsnitt. 2024-kroner, NOK milliarder

Drift og vedlikehold, fordelt på segment

NOK milliarder

Infrastruktur

Energi, vann og avløp

Norge: Energi, vann og avløp

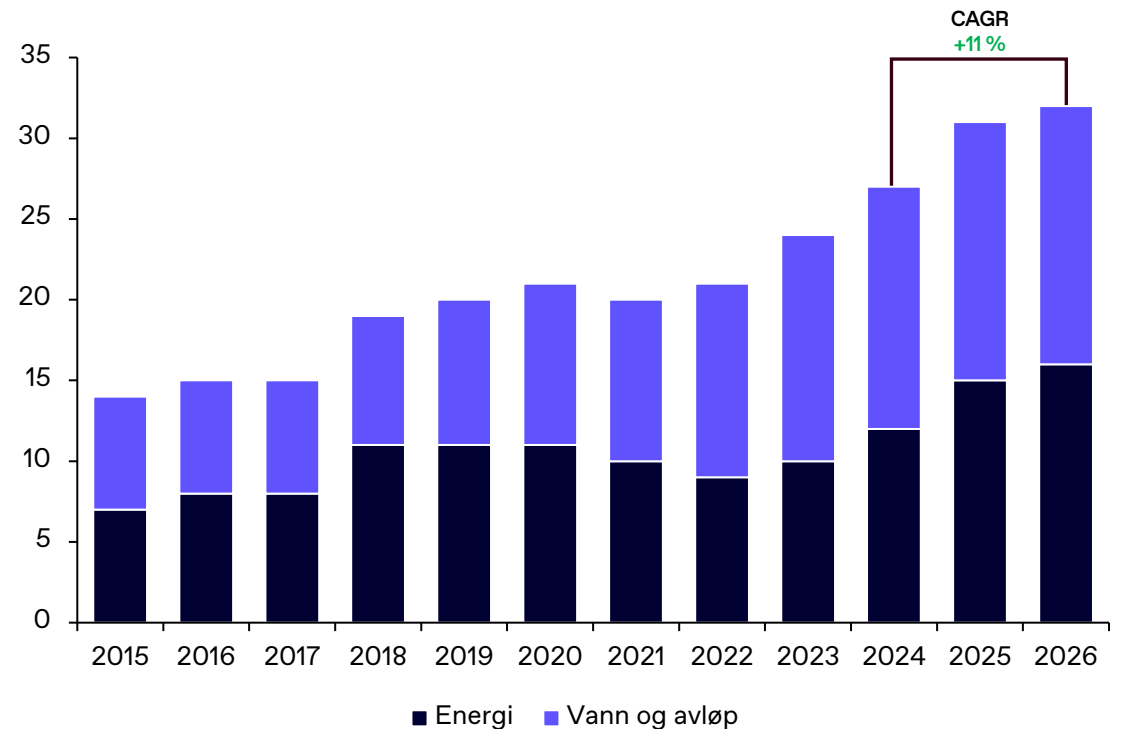
Sterke drivkrefter bidrar til høy vekst

Kommentar

- Sterke drivkrefter i markedet, som blant annet klimarelaterte utfordringer.
- Norge skal redusere klimagassutslippene kraftig mot 2030. Et helt sentralt tiltak er å erstatte fossile kraftkilder med strøm fra fornybar energi.
- Omfattende elektrifisering av samfunnet vil være belastende på distribusjonsnettene.
- Derfor har energisektoren ekspansive investeringsplaner som allerede nå begynner å tre i kraft. Veksten er spesielt fremtredende i distribusjonsnettene.
- I vann- og avløpssegmentet er det flere store pågående og kommende prosjekter, primært for avløpsrensaneanlegg.
- Det forventes at revidert avløpsdirektiv blir formelt vedtatt i EU i oktober/november 2024.
- Samlet sett venter vi årlig vekst på 11 % i sektoren for energi, vann og avløp ut 2026 . De energirelaterte investeringene vil bidra mest.

Produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Sverige: Energi, vann og avløp

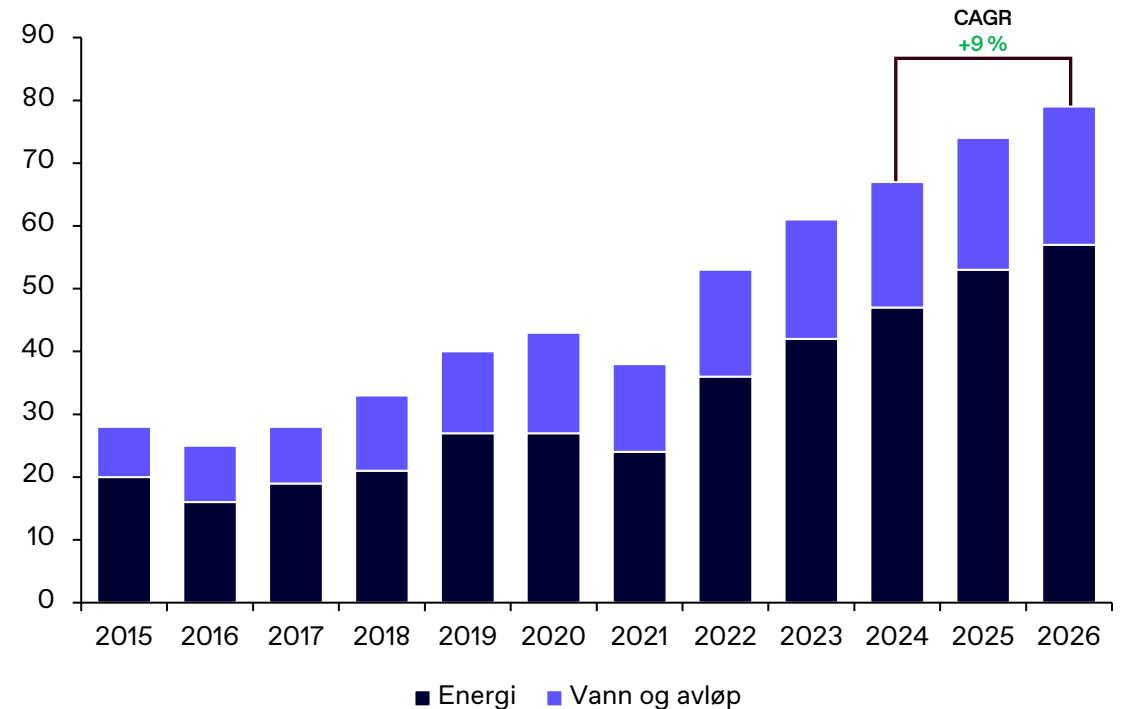
Sterke drivkrefter bidrar til høy vekst

Kommentar

- Energirelaterte investeringer drives blant annet av at Sverige har mål om å bli klimanøytrale innen 2045.
- Klimanøytralitetsmålet driver en betydelig satsing på fornybare energikilder.
- For å kunne håndtere en stadig større andel fornybar energi, trengs det omfattende investeringer i oppgradering og utvidelse av strømmettet.
- Oppdaterte tall fra SCB viser at energirelaterte investeringer har økt kraftig siden 2022, og veksten har fortsatt i årets to første kvartaler. Ifølge blant annet Svenska kraftnäts investeringsplaner vil denne utviklingen fortsette i 2025 og 2026.
- Som i Norge, finnes det flere store pågående og kommende prosjekter i vann- og avløpssegmentet.
- Revidert avløpsdirektiv forventes formelt vedtatt i EU i oktober/november 2024. Etter at direktivet er vedtatt, har Sverige 30 måneder på å innarbeide bestemmelsene i svensk lov.
- Samlet sett venter vi årlig vekst på 9 % i sektoren for energi, vann og avløp ut 2026. De energirelaterte investeringene vil bidra mest.

Produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Norge og Sverige: Vann og avløp

Flere store prosjekter i markedet

Norge: Vann- og avløpsprosjekter

> NOK 300 mill.

Bygge-start (år)	Prosjektnavn	Type	Prosjekt-kostnad*	Fylke
2023	Ny vannforsyning Oslo: E1	Vannforsyning	3 000	Oslo
2023	Hokksund renseanlegg	Renseanlegg	330	Buskerud
2023	FARA avløpsrenseanlegg	Renseanlegg	1 081	Østfold
2024	VA På Langs Nittedal	Ledningsnett	418	Akershus
2024	Kongshaugen renseanlegg	Renseanlegg	1 000	Møre og Romsdal
2024	Sellikdalen renseanlegg	Renseanlegg	1 150	Buskerud
2025	Strømmen renseanlegg	Renseanlegg	1 000	Akershus
2026	Nordbykollen renseanlegg	Renseanlegg	1 200	Buskerud

* Estimert prosjektkostnad

Sverige: Vann- og avløpsprosjekter

> SEK 300 mill.

Bygge-start (år)	Prosjektnavn	Prosjekttype	Prosjekt-kostnad*	Län
2023	Margretelunds avloppsreningsverk	Renseanlegg	1 200	Stockholm
2023	Enköping avloppsreningsverk	Renseanlegg	325	Uppsala
2023	Mässtunneln	Avløpstunnel	898	Stockholm
2024	Henriksdals reningsverk	Renseanlegg	1 440	Stockholm
2024	Nolhaga avloppsreningsverk	Renseanlegg	1 250	Västra Götaland
2025	Duvbackens reningsverk	Renseanlegg	1 000	Gävleborg
2025	Hammargårds avloppsreningsverk	Renseanlegg	450	Halland
2027	Sjölunda avloppsreningsverk	Renseanlegg	8 750	Skåne

04

Byggekostnader

Kostnadsinflasjonen har avtatt

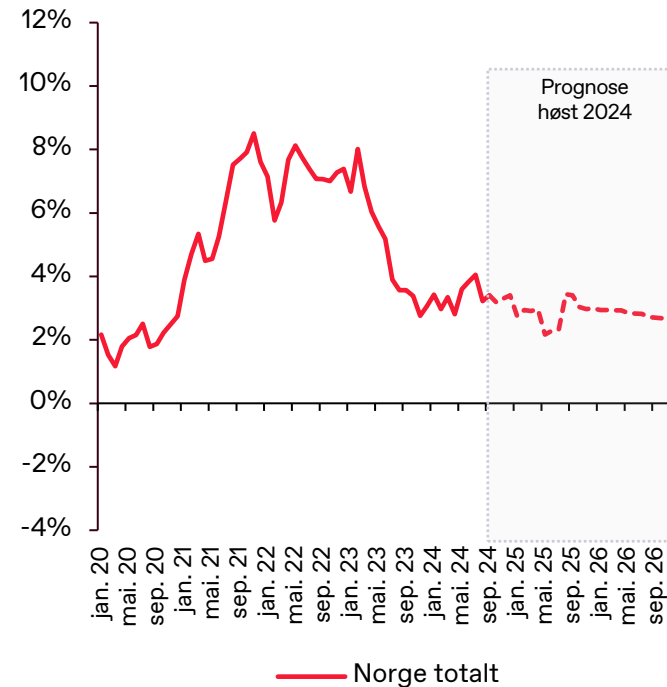
Byggekostnadsindeksene følger flat utvikling

Kommentar

- Inflasjonen i byggekostnader har vært relativt stabil i det siste året og var i august på 2,2 % i Sverige og 3,2 % i Norge.
- Veidekkes prognose tilsier at inflasjonen i begge land vil holde seg innenfor et spenn på 2–3,5 % frem til 2026.
- Årsvolatiliteten for de neste 12 månedene skyldes i hovedsak faktorer fra foregående periode.
- Prisene på de fleste innsatsfaktorer har vært stabile i de siste kvartalene, støttet av mer stabile energipriser og valutasingninger. To unntak:
 - **Betong:** Prisene har økt som følge av høyere priser på flyveaske.
 - **Trevirke:** Prisvekst på grunn av økt eksport og lavere tilgang på tømmer enn normalt.

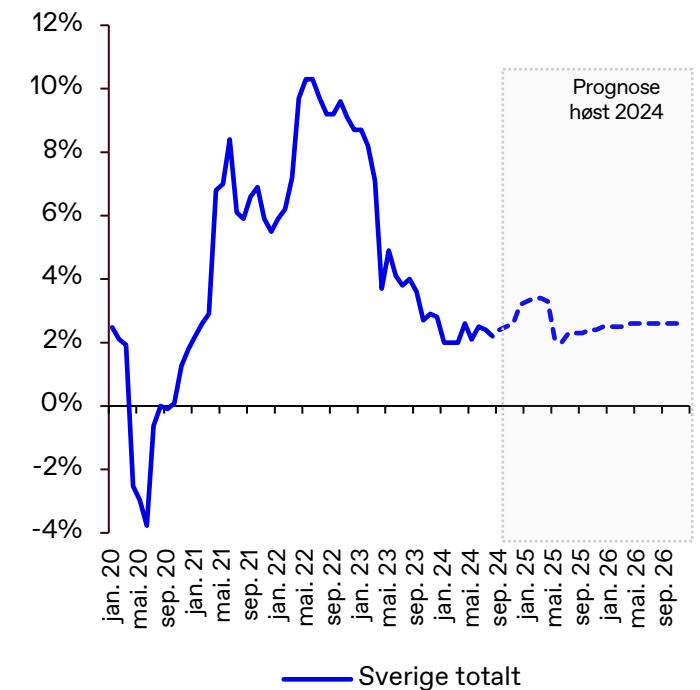
Norge, byggekostnadsindeks blokk

Prosentvis endring fra samme måned foregående år

Sverige, byggekostnadsindeks blokk

Prosentvis endring fra samme måned foregående år

Norge: Byggekostnadsindeks Anlegg

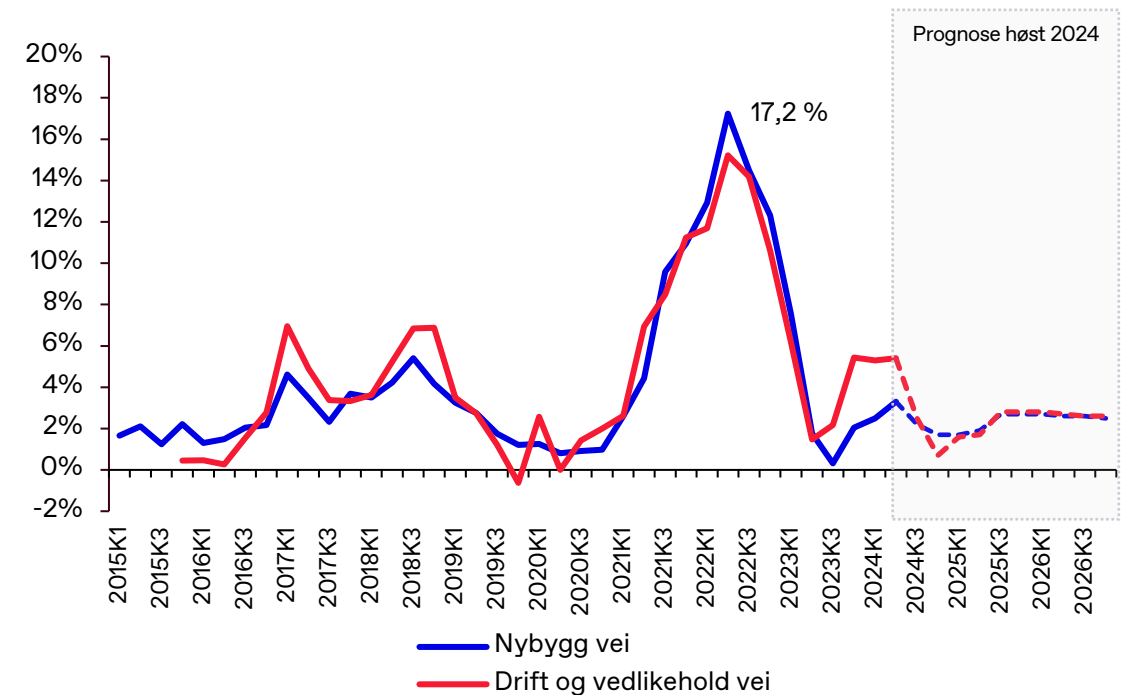
Prisene flater ut

Kommentar

- Byggekostnadsindeksen for anlegg og drift og vedlikehold (D&V) gikk markant ned ved starten av 2023 som følge av lavere drivstoffpriser, etter å ha nådd en topp på 17,2 % i 2022.
- Byggekostnadene var relativt stabile i første halvår 2024, med økning på henholdsvis 5,4 % for D&V og 3,3 % for nybygg.
- Fremover forventes inflasjonen i indeksene å falle til et nivå på 1–2 %, før de stabiliserer seg i intervallet 2–3 % mot utgangen av 2026. Dette skyldes at effektene av tidligere energiprisendringer gradvis fases ut av beregningene, mens faktorer som lønnsvekst vil få større betydning.
- Prognosene forutsetter at energiprisene ikke påvirkes av nye forstyrrelser, f.eks. fra geopolitisk uro.

Byggekostnadsindeks for veianlegg

Endring fra samme måned året før, i %

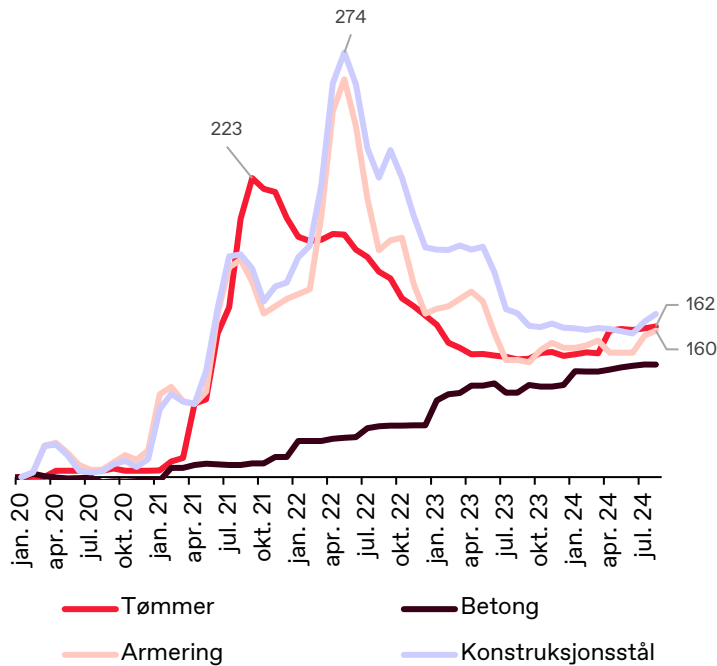

Byggekostnadsindeks per materiale

Høvellast, stål og betong

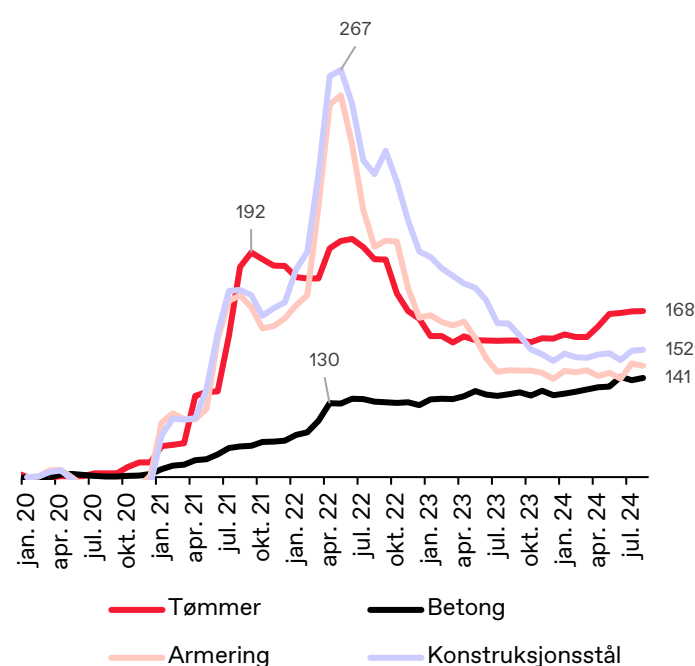
Norge

Indeks jan. 2020 = 100, siste obs. aug. 2024

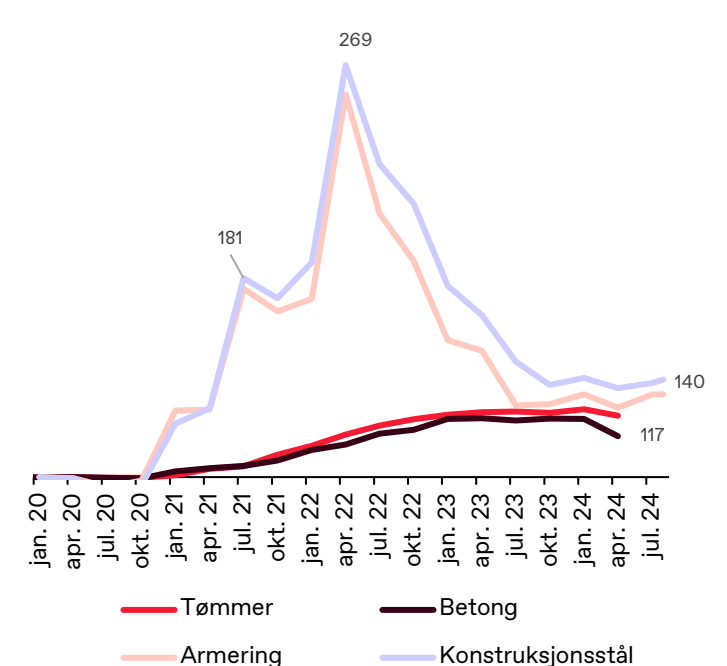
Sverige

Indeks jan. 2020 = 100 , siste obs. aug. 2024

Danmark

Indeks Q1.2020 = 100 , siste obs. 2. kv. 2024

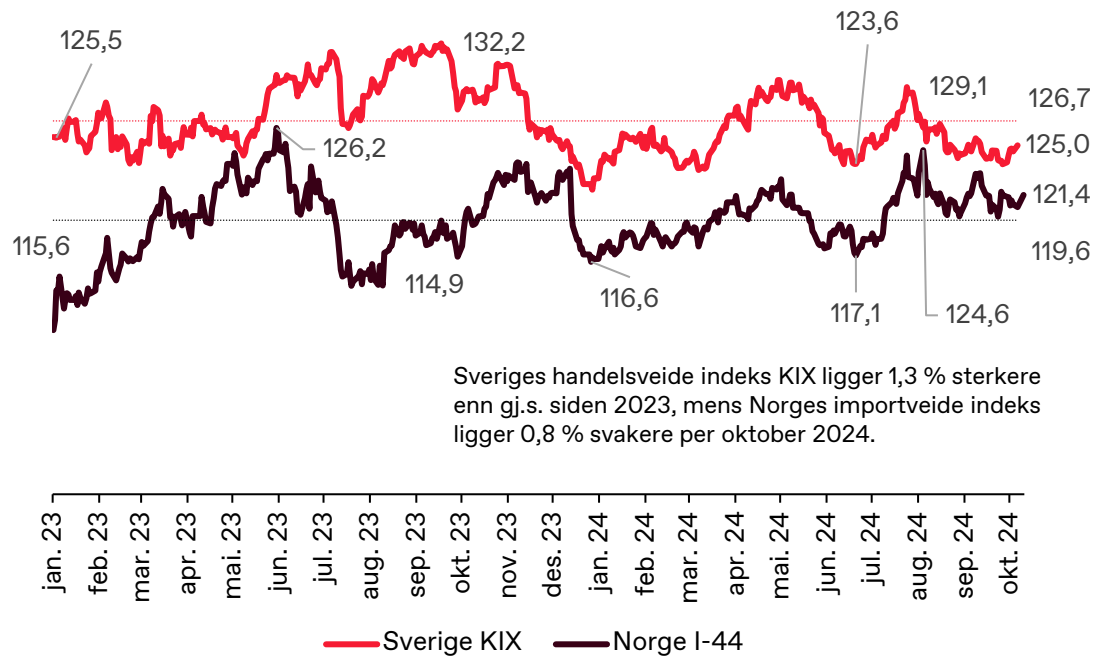

Sentrale inflasjonsdrivere

Energi og valuta...

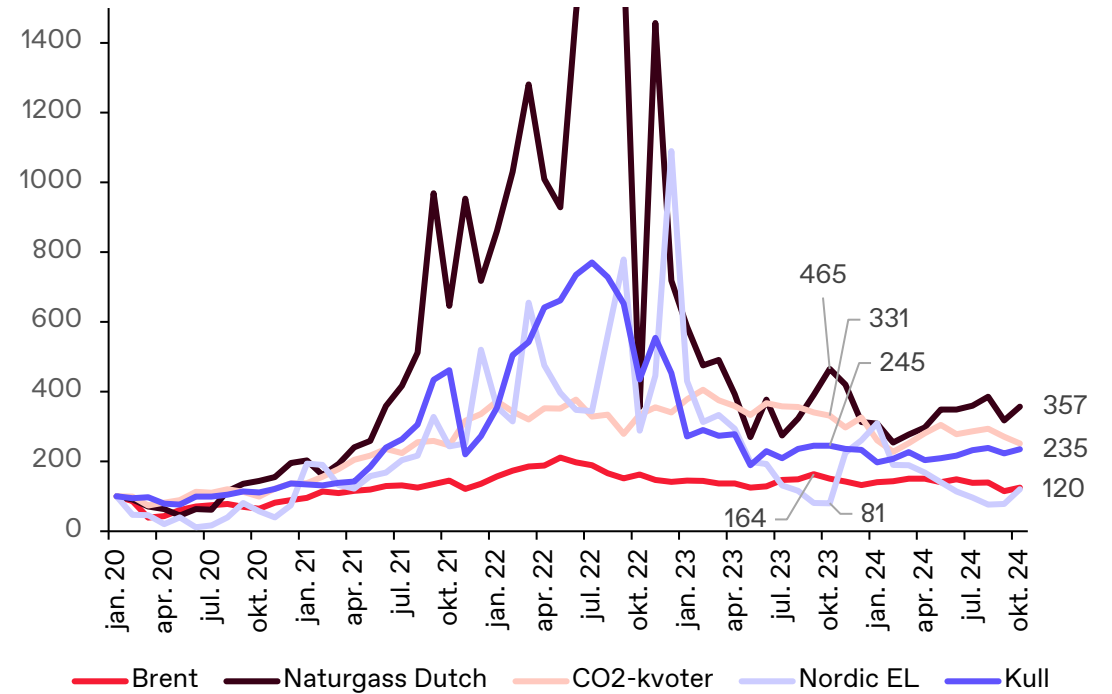
Valuta (handelsveide indekser)

Siste obs. 11. oktober

Energipriser

Jan. 2020 = 100. Siste obs. 8. oktober

05

Oppsummering

Entreprenørmarkedet

Prognoser 2024–2026

Kommentar

- Aktivitetsnedgangen i 2023 forsterkes ytterligere i 2024, hovedsakelig som følge av svake igangsettingstall i byggsektoren over flere kvartaler. For 2024 anslås en nedgang på 14 %, mens det forventes samlet vekst på 8 % i løpet av de neste to årene.
- Anleggsmarkedet forventes derimot å opprettholde et solid aktivitetsnivå gjennom hele prognoseperioden.
- Den reduserte entreprenøraktiviteten som nå er tydelig, er resultat av renteøkning og høy inflasjon i 2022 og 2023. Det tar vanligvis 1–2 år før makroøkonomiske endringer påvirker aktiviteten.
- På samme måte indikerer rentenedsettelse og tidlige tegn til økt etterspørsel at aktiviteten vil ta seg opp igjen i løpet av 1–2 år.
- Vi anslår at omtrent halvparten av den nåværende nedgangen vil være hentet inn igjen innen utgangen av 2026.

Produksjon i det skandinaviske entreprenørmarkedet

Prosentvis endring fra foregående år, løpende priser

	2023	2024	2025	2026
Norge	3 %	-7 % (-7 %)	-4 % (-4 %)	6 %
Sverige	-5 %	-15 % (-11 %)	4 % (-1 %)	7 %
Danmark	-6 %	-17 % (-8 %)	3 % (-1 %)	8 %
Skandinavia	-3 %	-14 % (-9 %)	1 % (-2 %)	7 %
Skandinavia, NOK mrd.	1 035	895	905	970

Prognoser fra våren 2024 i parentes.

